

Novi Matavjur

Leto XI - Štev. 12 (252)

UREDNIŠTVO in UPRAVA
Čedad - Via B. De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Poštni predal Čedad štev. 92
Casella postale Cividale n. 92

ČEDAD, 30. junija 1984

Autorizz. Tribun. di Trieste n. 450

Izdaja  ZTT

Tiskarna R. Liberale - Čedad

Izhaja vsakih 15 dni
Posamezna številka 500 lir
Naročnina: Letna za Italijo 10.000 lir
Za inozemstvo 15.000 lir
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska
Trst 11-5374

Odgovorni urednik: Izidor Predan

Quindicinale
Za SFRJ - Žiro račun
50101-603-45381

«ADIT» DZS, 61000 Ljubljana
Gradišče 10/1 - telefon 223023

Sped. in abb. post. II gr. 70
Poština plačana v gotovini
OGLASI: mm/st + IVA 18%
legalni, finančni, upravni L. 500
mali oglasi 300 L. beseda.
osmrtnice in zahvale a moduli

Čudežljiv 11. Senjam beneške piesmi

1971: Pustita nam rože po našim sadit
1984: Rože so se pru lepou arzvalile

XI.

lissa 22. 23. 24.
Junij 1984

SENJAM BENEŠKE PIESMI

Žiu je liep, nov, bogat, čudežljiv, fantastičen Senjam beneške piesmi. Piesmi so ble vse lepe, adna buj ku te druga, liepa je bila glasba, liepa scenografia an liepa je bla tudi udeležba, partečipacjon ljudi.

Ma pojdimo po varstli!

Kar so se začele zbierat piesmi za letošnji senjam, ki ga Rečan že 11 liet parpravja, jih je bluo vič ku po navadi an zatuo so na društvu pomislili, de je bluo narbuj pametno napravrt kar tri dni senjama. Vseglj pa je marsikak skarbeu, zatuo ki ni lahko daržat gor tako manifestacjon tri dni. Bali so se, de bo malo ljudi še posebno v petak an saboto.

Ma že na vajah so se pota- lažli, saj je vse kazalo, de puode vse po pot, de pridejo ljudje vse tri vičer an še posebno te mladi, ki so dva tiedna priet hodil v paleštro poslušat njih parjatelj, kar so proval. An ries v petak je bilo v palestri okuole 200 ljudi; med njim je bluo narvič mladih an puno takih, ki nieso nikdar priet paršli ne na Senjam, ne na druge naše slovienske prireditve. V saboto pru takuo. V nediejo pa je bila paleštra takuo puna, de so muorli odpriet stranske vrata, de so vsi pasal notar. Mislmo, de

jih je bluo vič ku 500.

V petak so piel an godli maloman vsi mladi an predstavili piesmi, ki iščejo novo glasbeno pot v Benečiji. Zapiel so te piesmi:

1. Smärna miša muzika an besiede Rino Chinese, so piel Rino an Giovanni; 2. Čičica moja muzika Gabriele Blasutig, besiede Massimo Pagon, so piel Massimo an Gabriele; 3. Saboto vičer za našega Bepa muzika an besiede Marino Blasutig, je pieu Marino; 4. Utargana zvezda muzika Michele Tomasetig, besiede Andreina Trusgnach, so piel Michele an Anita; 5. Du? muzika an besiede Rino Chinese so piel Rino an Giovanni; 6. Četarti lampjon muzika an besiede Ceccho, je pieu Ceccho.

Vsake dvie piesmi so ponovili, na koncu pa so vsi tisti, ki so bli v telovadnici votal z listi drugačnih farb an zbral tiste štier piesmi, ki so šle v finale. Uon sta ostale piesam «Utargana zvezda» an «Smärna miša».

Muormo pa reč, de so ljudje, ki so lahko zbral samuo adno piesam, težkuo votal, an de so jim ble ušech tudi tele dvie zadnje, kot so dokazal z dugim, močnim ploskanjem na koncu.

V saboto so zapiel sedam novih piesmi, ki se darže navadne glasbene poti v Benečiji. Zapiete so ble:

1. Roža muzika Paolo Peressutti, besiede Aldo Klodič, je pieu Ceccho; 2. Moja hiša muzika Sabina Trinco, besiede Aldo Klodič, je piela Federica; 3. Zima muzika an besiede Renzo Gariup, je piela Carla; 4. Že treno gre muzika an besiede Valentina Petricig, je piela Anita; 5. Vsa vas je pjana muzika an besiede Cernotta - Qualizza Canalaz, so piel Franco, Guido an Luigi; 6. Čudne glave muzika an besiede Angela Petricig, so piele Francesca an Antonella; 7. Papiga muzika Pišček besiede Aldo Klodič, so piele Martina an Anna.

Niso šle v finale tele tri piesmi: «Že treno gre», «Zima» an «V saboto vičer za našega Bepa». Muormo pa reč, de tale zadnja piesam je miela puno votu, ker pa Marino an njega skupina nieso mogli bit prisotni v nediejo, so rinunčjal iti v finale.

Takuo je paršla tudi nedieja popudan, zadnji dan letošnjega senjama. Paleštra, ku smo že jal, je bila takuo puna, de se je parielo, de pokne, de puode v luht. Zapiel so vseh osam piesmi, ki so šle v finale pred velikim

(Nadaljevanje na 3 strani)

ELEZIONI PER IL PARLAMENTO EUROPEO Il PCI sorpassa la DC

STRANKA	EVROPSKE VOLITVE 1984			EVROPSKE VOLITVE 1979			POSL. ZBORNICA 1983	
	Glasovi	%	Mesta	Glasovi	%	Mesta	Glasovi	%
KPI	11.639.286	33,3	27	10.361.344	29,6	24	11.013.320	29,9
(PDUP)				406.656	1,2	1		
DP	497.182	1,4	1	252.342	0,7	1	542.476	1,5
PR	1.194.005	3,4	3	1.285.065	3,7	3	811.462	2,2
MSI	2.267.616	6,5	5	1.909.055	5,4	4	2.507.207	6,8
SVP	197.670	0,6	—	196.373	0,6	1	184.971	0,5
F - EN 1)	190.879	0,5	1					
PRI				896.139	2,6	2	1.874.638	5
PLI	2.132.654	6,1	5	1.217.159	3,6	3	1.068.555	2,9
PSI	3.914.947	11,2	9	3.866.946	11	9	4.216.519	11,4
Ligo Ven.	161.465	0,5	—	—	—	—	125.242	0,3
PSDI	1.211.709	3,5	3	1.514.272	4,3	4	1.507.294	4,1
KD	11.541.364	33,0	27	12.774.320	36,4	29	12.134.151	32,9
Drugi				142.537	0,4	—	795.436	2,2

Il PCI aumenta e si verifica lo storico sorpasso. La DC tiene. Rispetto all'83 penalizzati tutti gli altri partiti di governo eccetto il PSI che mantiene le sue posizioni. E a livello locale? Vedi in 2ª pagina.



Paršu je ku na iskra in je preca ratu plemen

Senjam beneške piesmi je začeu z besiedo «nuoc», ki je naslov parve piesmi, ki je bila zapieta na Sv. Jakob lieta 1971. In ries velika, marzla, huda nuoc je bla v beneških dolinah. Te mladi so se nimar buj zgubjal po sviete, te stari doma so par sile zapušchal grunt, kjer muoč je parmankuvala, naša slovenska kultura nie vič rodila in vse je kazalo na konac našega rodu.

Senjam je paršu ku na iskra in je preca ratu plemen, in že v parvih besiedah je poviedu kaj, ki an kuo misle dielat: «Pustita nam rože po našim sadit», jo je ranik Rinaldo zagođu, ker do tekrat obedan, al malo kajšan, je imeu kuražo branit našo kulturo in z njo naše ljudi in naš rod.

Večina nasprotniku je milo gledala na senjam in se posmihuvala, ker je bila prepričana, da ob nje- ga ne bo težav za dielo, ki je bilo že par kraj: uničanje beneškega slovenskega rodu.

Takuo nie ratalo, čast Bogu. Društvo Rečan in njega člani so razumeli, de tale pot je bla ta prava za ustavit našo uničevanje in z našo domačo kulturo začet nazaž, četudi po teiki pot, branit naš rod in ohranit naše navade in od tistih se začet gibat za odpriet nove poti za našo slovensko kulturo.

«Takuo naprej» je naslov zadnje piesmi desete- tega lieta našega «sejma», takuo naprej, ker smo vsi donas razumeli, da za ohranit naš majhan rod je potriebna kultura, in kultura parkliče tudi druge stvari, ki jih rabimo za živiet, in kultura nam bo pomagala, za de ostanemo brez strahu tisto, ki smo. Slovenci. In senjam pomaga veliko naši kulturi, zatuo pomaga veliko vsiem nam.

Kulturno društvo Rečan

PROGRAM

ob 15.30 Zbor v Ažliskem drevoredu;

ob 16.00 Parada «Moja vas» z godbo, folklornimi skupinami, pevskimi zbori in paži mesta Benetke; postanek pred županstvom in pozdravi županov občine Špeter in mesta Benetke; Podelitev literarnih nagrad «Laštra landarske banke» v telovadnici srednje šole. Program slovenskih plesov in pesmi za otroke. Nagrajevanje Moja vas.

ŠPETER

MOJA VAS

1. JULIJA

PROGRAMMA

ore 15.30 Raduno in viale Azzida;

ore 16.00 Parata «Moja vas» con banda, gruppi folkloristici, cori e valletti della città di Venezia; sosta nel piazzale del municipio con scambio dei saluti dei sindaci di S. Pietro al Natissone e Venezia; consegna dei premi letterari «Lastra della Banca di Antro» nella palestra della Scuola Media; Programma di balli e canzoni slovene per bambini. Premiazione Moja vas.

OB VSAKIH VOLITVAH IMA KRŠČANSKA DEMOKRACIJA MANJ GLASOV

OBČINE-COMUNI	PCI			DP			PR			MSI-DN			UV-PSA		PSI			SVP		PRI-PLI			LIGA V.		PSDI			DC			MF
	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	Eu. Cam. 1984	Eu. 1983	Eu. 1979	1983	
Ahten-Attimis	281	290	335	18	12	15	56	41	55	69	54	50	3	22	178	194	224	3	4	37	44	35	22	7	78	74	112	743	696	684	62
Bardo-Lusevera	87	78	94	11	8	4	21	22	33	29	24	22	4	21	98	104	128	4	2	16	15	11	5	3	42	29	57	306	346	326	37
Dreka-Drenchia	21	22	46	8	7	2	4	1	6	4	5	4	-	2	28	33	47	-	1	1	1	3	1	-	18	16	21	181	182	217	4
Fojda-Faedis	425	384	424	30	26	20	40	40	46	55	69	59	26	33	249	286	313	10	9	78	92	54	16	3	123	93	159	992	939	1071	219
Grmek-Grimacco	72	52	75	12	10	1	7	11	13	19	13	10	2	3	96	111	66	-	3	5	7	5	4	1	36	47	54	260	274	316	18
Neme-Nimis	409	373	406	22	32	10	60	47	56	70	101	61	11	42	161	135	187	12	10	95	122	104	7	3	127	82	143	916	992	946	105
Prapotno-Prepotto	105	88	89	11	5	7	10	8	23	25	29	19	1	5	59	73	69	4	8	13	14	20	-	1	82	79	77	356	394	377	25
Podbonesec-Pulfero	78	60	91	11	9	2	12	7	24	28	17	24	6	4	42	64	62	-	-	11	14	18	3	1	133	150	132	783	742	904	100
Rezija-Resia	159	146	157	25	16	6	25	23	22	67	64	47	6	20	85	109	111	6	4	12	21	14	6	1	100	61	70	535	547	573	47
Sv.Lenart S.Leonardo	84	82	104	7	10	4	25	18	27	33	20	27	3	12	55	67	53	1	-	27	20	22	5	-	69	74	70	473	536	541	28
Sovodnje-Savogna	69	67	72	5	4	1	4	5	2	11	7	10	15	12	25	38	27	-	6	8	16	10	2	-	88	79	139	381	409	425	25
Špeter-S.Pietro	213	193	232	28	29	8	30	27	50	49	47	44	1	30	197	181	180	6	1	52	66	67	5	2	152	120	137	700	709	729	55
Srednje-Stregna	59	46	63	7	7	4	14	8	14	4	7	5	3	8	16	21	28	-	3	6	11	6	7	-	68	80	97	320	227	321	35
Tavorjana-Torreano	346	351	376	23	17	8	26	23	27	39	33	15	8	14	204	187	170	1	5	38	52	28	12	3	121	108	127	696	728	765	60
Tipana-Taipana	151	147	135	10	7	5	15	12	24	37	32	19	7	19	27	51	75	4	2	27	40	13	-	2	51	38	104	360	407	411	13
Skupno-Totale	2560	2379	2699	228	199	97	349	293	422	539	522	416	96	247	1520	1654	1740	51	58	426	535	410	95	27	1298	1120	1499	8002	8128	8606	833

V razpredelnici nista omenjeni Lista za Trst (skupno 29 glasov na lanskim volitvah za poslansko zbornico) in Slovenska Skupnost (skupno 52 glasov). Glede Union Valdotaie je treba povedati, da je na evropskih volitvah iz 1979 samostojno kandidiral, letos pa so se pod enim znakom skupaj predstavili Union Valdotaie, Partito sardo d'azione, Slovenska Skupnost, Okcitanzi. Na evropskih volitvah iz 1979 je imel PDUP 156 glasov. Letos pa je kandidiral na stranki KPI.

Pri obravnavanju izidov volitev za evropski parlament v slovenskih in mešanih občinah videmske pokrajine (tu upoštevamo naslednje občine: Ahten, Bardo, Dreka, Fojda, Grmek, Neme, Prapotno, Podbonesec, Rezija, Sv. Lenart, Sovodnje, Špeter, Srednje, Tavorjana in Tipana) je predvsem na dlani stalno upadanje števila volilcev. Na 21.233 volilnih upravičencev je namreč glasovalo le 16.013 volilcev (75,4 odstotka), 5.225 manj, pri čemer velja upoštevati, da je odstotek za 8,9 manjši od povprečja videmske pokrajine. Ta pojav je prizadel vse stranke: v primerjavi s prejšnjimi evropskimi volitvami je KD namreč izgubila 605 glasov, socialistična stranka 220, socialdemo-

litva iz leta 1983, ugotovimo, kratska 211 in KPI 159.

Visok je tudi, vsaj za tukajšnje razmere, odstotek neveljavnih in belih glasovnic: 5,4 odstotka. Najnižji odstotek volilcev je v občini Dreka: 52,4 ost., sledi Grmek z 62,9 odst., najvišji je v Ahtnu (87,4). Najvišji odstotek v Nadiških dolinah zabeležimo v Špetru: 82,5 odst.

KD zbere največ glasov v Podbonescu (70,7%) in najmanj v Tavorjani (45,9), v Nediških dolinah pa najmanj v Špetru (48,8). V vseh zgoraj navedenih občinah ima KD skupno šele 52,8 odst. glasov, pri čemer pa je treba upoštevati, da število njenih volilcev stalno upada.

KPI beleži dober uspeh v Tipani, kjer ima 21,8 odst. gla-

sov, najvišji odstotek pa ima komunistična partija v Tavorjani (22,8).

Socialistična stranka je v vseh občinah zgubila glasove, razen v Grmeku (prejela je 96 glasov, 30 več v primerjavi s prejšnjimi evropskimi volitvami), v Špetru (197 ali 17 več) in v Tavorjani (204 glasove ali 34 več).

Isti trend velja za socialdemokrate, ki izgubijo glasove v vseh občinah razen v Reziji (prejeli so 30 glasov več v primerjavi s prejšnjimi evropskimi volitvami) in v Špetru (15 več).

Ce pa primerjamo podatke vseh upoštevanih občin z izidi glasovanj za deželne volitve iz leta 1983, ugotovimo, da KD progresivno zgublja glasove, prav tako socialistična

stranka, medtem ko se uveljavljata socialdemokratska stranka (329 glasov več) in Komunistična stranka (308 več). Na število glasov, ki so jih komunisti prejeli na prejšnjih evropskih volitvah je verjetno vplivalo tudi dejstvo, da je kandidiral tudi Benečan Pavel Petricig.

Zanimivo je nadalje napredovanje proletarske demokracije: na prejšnjih evropskih volitvah je zbrala 97 glasov, na letošnjih pa 228, na lanskim deželnih volitvah je imela 216 glasov.

Krepko so napredovali tudi misovci. Skromen uspeh pa beležijo stranke, vstevši Ssk, ki so skupaj kandidirale na listi Union Valdotaie. Zanje je glasovalo le 96 volilcev, eden več kot za Ligo Veneto. (jn)

OBČINE-COMUNI	volilni upravičenci	volilci	%	nevelj. in beli glas.
Attimis-Ahten	1785	1561	87,4	73
Bardo-Lusevera	877	660	75,2	37
Dreka-Drenchia	526	276	52,4	10
Fojda-Faedis	2695	2165	80,3	131
Grmek-Grimacco	855	538	62,9	25
Neme-Nimis	2499	2023	80,9	133
Prapotno-Prepotto	871	707	81,1	41
Podbonesec-Pulfero	1775	1145	64,5	38
Rezija-Resia	1400	1103	78,7	77
Sv. Lenart-S. Leonardo	1267	820	64,7	37
Sovodnje-Savogna	881	642	72,8	34
Špeter-S. Pietro	1836	1516	82,5	83
Srednje-Stregna	732	517	70,6	13
Tavorjana-Torreano	2063	1605	77,7	91
Tipana-Taipana	1171	735	62,7	45
Skupno - Totale	21233	16013	75,4	868

Povprečni odstotek volilcev v videmski pokrajini je 84,33%, kar pomeni, da je v zgoraj navedenih občinah za 8,93% manjši.

Petricig per il PCI: poteva andare meglio

Ad elezioni finite i conti si fanno sui numeri, cioè sui voti che i singoli gruppi politici hanno ottenuto. E' bene premettere che nelle nostre vallate la bassa percentuale di votanti, dovuta più all'emigrazione che alla disaffezione ed all'astensione, altera i dati che ci stanno di fronte.

E' sempre più difficile perciò ai singoli partiti raggiungere i precedenti livelli. Questo vale prima di tutto per la DC, anche se questa beneficia di una situazione demografica alterata: essa non riesce a ricostituire la massa del proprio elettorato e perde, percentualmente, anche questa volta.

Gli altri partiti hanno un andamento più altalenante e questa volta ne ha fatto le spese, sia pure in misura contenuta, il PSI, mentre hanno avuto dei vantaggi il PSDI ed il PCI.

Complessivamente i tre partiti di sinistra, insieme ai gruppi politici minori di questo schieramento, mettono insieme un buon blocco politico; anche tenuto conto delle differenze esistenti fra loro, potranno incidere di più nel prossimo futuro.

Da parte mia non posso certo dirmi soddisfatto dei voti ottenuti dal PCI in sede locale, soprattutto se il confronto ai risultati raggiunti in tutta Italia, dove abbiamo ad-

dirittura superato la DC! Siamo qui tuttora un piccolo gruppo politico, anche se non irrilevante. Piccolo soprattutto in relazione a quanto abbiamo fatto: l'impegno senza remore sulla minoranza slovena, le proposte economiche per le zone di confine, la difesa della pace, del lavoro, del salario ecc.

Tuttavia noi comunisti riteniamo che il consolidamento delle nostre posizioni elettorali e politiche a livello locale, regionale e nazionale debba servire alla nostra società: mettiamo perciò il consenso ricevuto a disposizione della politica per la quale lo abbiamo chiesto, senza dimenticare le ragioni di chi vuole lavorare assieme a noi.

I nostri obiettivi elettorali erano quelli di rafforzare ancora il PCI, di eleggere il nostro segretario regionale Giorgio Rossetti al parlamento europeo e di ottenere una buona affermazione del prof. Darko Bratina, sloveno ed indipendente.

Questi obiettivi li abbiamo raggiunti.

Il prof. Bratina, dobbiamo aggiungere, ha svolto un ottimo lavoro anche fra i friulani che, forse per la prima volta hanno potuto apprezzare a fondo la posizione degli sloveni e dividerne sinceramente le aspirazioni.

Noacco per il PSI: non è un cattivo risultato

Se guardiamo la tendenza europea di penalizzare le forze politiche al governo nei vari paesi, allora il meno 2 per cento registrato in Italia, per l'insieme della maggioranza, non può certo considerarsi un cattivo risultato. Lo stesso si può dire per il PSI che rischiava più degli altri. Eravamo e siamo in effetti il partito più esposto ai contraccolpi negativi della politica di rigore economico che lo stato del paese richiama. Fatto sta che una straordinaria mobilitazione politica e passionale dei comunisti, seguita dal ricorso drammatico dei democristiani all'appello della paura contro il "sorpasso", ha restaurato per ora il paralizzante "bipolarismo" DC - PCI.

Certo che se l'elettorato ci avesse premiato, avremmo potuto svolgere con più vigore il nostro ruolo di partito di sinistra all'interno della coalizione di Governo. Ma non crediamo si debba cambiare strada per quanto concerne i contenuti della nostra politica.

Il governo Craxi dovrà a breve termine dare corso alla seconda fase del programma di risanamento economico (quella che molti partiti a destra e a sinistra ignorano stranamente per accentuare le polemiche sui famosi decreti): perequazione tributaria, rilancio della produzione,

rieducazione dell'inflazione al di sotto del 10 per cento, riduzione della spesa pubblica...

In caso contrario dovremmo chiedere il conto dei nostri alleati di governo, presentando all'elettorato le pezze giustificative del nostro operato e quelle documentative dell'operato dei propri "partners".

Per quanto riguarda la Benecia, Resia ed i comuni mistilingui, non emergono novità di rilievo. Le tendenze sono sostanzialmente buone in rapporto alle elezioni politiche del 1983. In particolare nei comuni amministrati dalle liste civiche, i partiti che tradizionalmente le sostengono si sono mantenuti a buoni livelli. In certi casi il Partito socialista italiano è stato addirittura premiato (S. Pietro al Natisone). Ciò dimostra che esiste la possibilità numerica di ripetere ed allargare queste esperienze (le possibilità politiche dovranno essere verificate al più presto).

Infine l'insuccesso di raggruppamenti politici su base linguistica evidenziano la maturità politica dell'elettorato che ha capito che i partiti tradizionali sono gli unici a poter risolvere i vari problemi che assillano la nostra comunità; siano essi di carattere linguistico che socioeconomico.

Mazzola per il PSDI: siamo soddisfatti

Se limitiamo la nostra analisi alla Provincia di Udine non possiamo non ritenerci decisamente soddisfatti. Nella quasi totalità dei comuni il P.S.D.I. ha registrato un sensibile aumento di consensi rispetto alle consultazioni dello scorso anno e ciò ci fa ben sperare per il futuro.

Va però sottolineato che non abbiamo assistito ad una campagna elettorale leale e corretta.

Alcuni partiti, P.C.I. in prima fila, hanno impostato non sui temi dell'Europa, ma bensì su quelli della calunnia ignobile e vile, la propria campagna elettorale, scaricando sugli uomini del P.S.D.I., una valanga di insinuazioni gravi e gratuite.

Nonostante questi attacchi, appoggiati se non incoraggiati da certi settori della stampa, il P.S.D.I. ha registrato una generale tenuta.

Come dicevo all'inizio, in provincia di Udine, quindi anche qui nelle Valli del Natisone gli elettori hanno capito che il P.S.D.I. sa passare dal-

le proposte ai fatti senza perdere tempo.

Con l'appoggio della federazione provinciale, finalmente sensibile ai problemi della nostra terra, abbiamo posto in cantiere una serie di iniziative atte a difendere, valorizzare e, auguriamoci, rilanciare il ruolo delle Valli nella nostra Regione.

In questi ultimi due anni abbiamo lavorato bene e lavoreremo meglio in tutta coerenza con i nostri grandi ideali e le nostre proposte.

il responsabile di zona

MAZZOLA ALDO

DC

Anche al responsabile del Comitato istituzionale locale della DC è stato chiesto un commento al voto. Purtroppo non ci è pervenuto.



(Nadaljevanje s 1. strani)

številom ljudi, ki so pruz vesejam an navdušenjem sledil senjamu. Naj povemo, de vsako vičér, tenčas ko so ljudje votal, an člani od Rečana pobieral liste drugačnih farb je biu še dodaten program. V petak so paršli an so miel pruz liep sučas Orazio, Aldo an Petar Zuanella, ki so godli na kitaro, ramoniko an ramoniko na usta. V saboto je zagodla z ramoniko an par pjesmi mlada Sabina Trinco iz Ruonca, ki je tudi napisala muziko pjesmi «Moja hiša». Nastopili so z no čudno ma pretresljivo igró Franco, Albino an Adriano. V nediejo je spet zagodla Sabina Trinco potle pa je razveselil mlade an te stare čarovnik, prestigiator Marjo Pogačnik. Naj povemo, de je bila vse tri vičér tudi liepa an bogata loterija. Vse je bluo lepuo, ma ljudje so teškuo čakal, še posebno v nediejo, za viedet kduo je udobiu.

Na koncu sta se pokazala na palku Margherita Trusgnac an Ezio Gosgnach, ki sta vse tri vičér pruz lepuo prežentoval, za poviedat kakka je klasifika. Narpriet je Margherita prebrala piesam, ki jo je zbralo društvo za narlieuš besiede: Zima, Renza Gariup. Rino Chinese, Giovanni di Lenardo an Giovanni Chinese so spet zai-gral piesem «Du?», ki jo je društvo zbralo za narlieuš muziko. Podelila jim je kot nagrado no grafiko Pavla Petricića predsednica društva Jole Namor. Grafiko Petricića je dobila tudi trečja piesam «Vsa vas je pijana», izročila jo je Guidu Qualizzi le Jole Namor. Župani Boni-

ni, ki je tudi s tolo parložnostjo pohvalu Senjam, zak je ratu v vseh telih lietih nimar lieuš, buj bogat an zanimiv an nimar vič ljudi mu sledi, je dau drug premio, ki ga je nesla piesam «Papiga». Zapiela sta jo spet Anna an Martina. Lietošnji senjam pa sta udobila Masimo Pagon an Gabriele Blasutig s pjesmijo «Čičica moja».

Tel zadnji premio, an liep kuadar Lorette Dorboló, jim je dau tu ruoko predsednik turistične ustanove za Nediške doline an Čedad, Pausa. Tudi on je spreguoril dvie besiede po slovienko an je pohvalu telo inicjativo, Senjam beneške piesmi, ki, je jau, ni biu nikdar mislu, da parkličje tarkaj ljudi.

Poslušali smo med judmi pa puno pohval za orkestro, ki je lepuo godla vse tri dni an je ries zaslužila aplavže. Godli so Checco, Roberto, Bepo an Giorgio. Bila jim je ušeč scenografia, ki sta jo parpravla Renzo an Donatella. Marsikak pa, še posebno tisti, ki so bli parvi krat na Liesah se niso mogli prečudit na organizacijo. An ries vse je teklo lepuo an hitro zatuo, ki je bluo vse društvo Rečan, kak vič kak manj, na diele. Na koncu pa posebna zahvala gre Aldu Clodigu. Vemo, da on nie rad de se ga pohval, mislimo pa de je zaslužu močnuo ploskanje judi, saj brez njega, bi na bluo an Senjama.

Društvo se vsem zahvali, tistim ki so dielal za parpravt lietošnji Senjam an tistim, ki so ga paršli gledat an poslušat an... vas vabi nazaj druge lieto na 12. Senjam beneške piesmi.

Udobila je Čičica moja

Lahko noč
čičica moja
atu spi
brez se bat
sa bon ist
blizu tebe
te na pustin
ne se bat.
Lepuo spi
čičica moja
brez sarjat
slave reči
ist bon tle
blizu tebe
bon sanju
kar sanjaš ti.
Muoreš pinsat
de smo mladi
mamo še puno
za narest
lahko noč
čičica moja
celo življenje
mamo pred nam.
Mamo še puno
za hodit
tudi hišo zazidat
lahko noč
čičica moja
če bomo kupe
na bo težav.
Nu zbudise
čičica moja
na čuješ tiče
ta uone
petelin pieje
go na korite
vietar gibja
rožice.
Na pustime
čičica moja
ka bon dielu
brez tebe
moje življenje
bo čarno
ker si ti
moje cibe.
Sme pustila
čičica moja
se na moreš
vič smejat
počakme
čičica moja
an ist sam trudan
se mi če spat.

DRUGA :

PAPIGA

Oh diete ti moje
h mal bo tvoj rojstni dan
za toje veselje
povejmi, ka ti dan.
Oj mamica moja
sam vidla papigo
zlate je imiela oči
an plume zelene.
Je ries pruz lepa stvar
je papiga za vse
pa druge so živala
ki rada bi imiela v štal.
Ja mama pa m' se zdi
de obedan ne z mano guori
bo papiga takuo
dopunla lukinjco.
O tuole je pa ries
dost krat te zabemo
na viem če s papigo
zadost te uslišamo.
Vse smo lepuo ustrojil
pa pamet smo zgubil
če puojmo takuo napri
zgubmo tudi našo kri.
Zatuo puojmo nazaj
na tisto pravo pot
kier papige nie bluo
pa vse je bluo manj teškuo.

TREČJA :

VSA VAS JE PIJANA

Vince, vince kuo je dobro
vince, vince kuo je sladko,
vince, vince dol teče gladko
vince, vince kar pimo ga.
Pride nono uzame bučo
Boga zahval ki je ubranu tučo,
vince j' že u sodu in damigijan
tako de an lietos bomo usi pijan.
Uzame nona pletenico
kostanj gre brat gor za Črnico,
za ugasint žejo napun bucon
na mesti uode uočila j' klinton.
In tudi mama kar je dojila
sladko rebulo cjeu dan je pila,
in kar otroc za jest so prašal
na mesti mljeko so vince sisal.
Kar komadavat šli tata in sin
pijana j' bli krava, pijan biu bušin,
za napojit napunli šeglot
na mesti uode uočil so merlot.
Na brjegu strici sjekli travico
uodo so nugal za močit oslico,
de hitro posjekli so sanožet
namesti uode so pil kabernet.
Paršla j' nevjesta dol od Manzana
in tudi ona je že pijana,
štjer krat se j' ustavla za prid nazaj
popila tri pulje in an tokaj.
U malne mlinar kar sjerak mleje
sigurno je da ne trpi žeje,
de kolo okuole gre usaki dan
na mesti uod e teče merikan.
U šoli mestra nje nič učila
usako jutro se ga j' napila,
de otroc problema njeso nardil
na mesti bukva so j' cviček nosil.
U cjerki famoštar kar je maša
sladko vince mežnarja praša,
in kar pun kelih mu ga j' naliu
le po an litro ga j' žlagan popiu.
Če u teli vasi j' kajšan bolan
se vid de u sodu j' zmanjku noštran,
za ga ozdravjet mjedih subit
na mest mežežine mu da pikolit.
Zvičér za kotam je use na mašca
pijane so tete, pijana je tašča,
u teli vasi pijano je use
pijana je mačka in tudi prase.

Narlieuš besiede :

ZIMA

No jutro san se zbudila
an tu uane je šu
je šu velik snieh
na usta paršu mi je smieh.
Kua j' lepuo tle
za me tu gorkuotit ležat
tu mieru še spat
kar po sviete so strašne uojske
an nadužni judje
se ne morjo smejat
pa muorajo
tarpiet an jokot.
Sarčno boga ist bom molila
de ohrani nas tajšnih reči,
an njega mat Sveta Marija
naj ona pa svet pomeri.
De mier pride med nas
te prosin muoj Buoh
ušliš moje prošnje
ugrijet nan z ljubeznjo sarce.
De kar bo druga zima
če tudi bo mraz
bo snieh an bo led
na sviete bo lepuo živiet
če usi bomo imieli
vesele oči
in nobedan
mokrih od suzi.

Na pobudo KD Rečan

10 liet Senjama beneške piesmi v adnih bukvah

«Pustita nam rože po našim sadit», tale je parva piesem, ki je bila zapieta an je zmagala lieta 1971, ko je društvo Rečan parvi krat prirediu Senjam beneške piesmi. Tale, bi lahko jal, je tudi pomien senjama, ki se je v vseh telih lietih trudiu, za ohranit, žvilupat an utardit našo slovienko kulturo. Tale je an naslov bukvi, ki jih je društvo lietos napravlo za 10 liet senjama.

V bukvih, ki so jih predajal na vseh treh dneih senjama — od sada napriep pa jih lahko kupite na uredništvu Novega Matajurja — so zbrane besiede vsieh piesmi, ki so ble do sada prežentane. Ni pa not an muzike, ker za tuole bi bluo ries trieba puno cajta an diela za jih nazaj zbrat kupe.

Zakaj se je društvo odločilo za napravit tele bukva?

Ku smo že jal, parvo zavojo ker ima senjam že 11 liet an zatuo so vsi mislili, de je pruz kiek narest za njega oblietincó. Predvsem pa so bli člani društva parpričani, de je trieba kiek narest, za de se na

zgubi trud an dielo puno, puno ljudi. Previč krat tle v Benečiji, ker nam manjkajo sud, ne moremo valorizat, ohranit an brant naših reči. Nagobarno je, de se s cajtam vse zgubi brez pustit sledu. Vemo, de ni vse kar napišemo al pa nardmodobro an vriedno. Vseglh pa se je zdie- lo Rečanu pruz publikat piesmi, ki so bile do sada napišane. Tuole je priča velikega diela, ki je bluo napravljeno v telih lietih. Po drugi strani pa so adne piesmi zaries vriedne an zaslužejo guorš odmev. Do bukvi muora prit so jal na seji društva, an če bo trieba zatuo napravt kako iniciativo manj.

Bukva je napravlo kulturno društvo, založila jih je ZTT, Donatella Ruttar je pa parpravla kopertino an tehnično pregledala material.

Pri pripravah so puno pomagale tudi Marina Cernetig Živa Gruden an Lucia Trusgnach.

Posebej objavljamo besiede, ki so napisane na parvih straneh bukvi. (na 1. strani)

V. mednarodni slikarski extempore

"Podobe iz Nadiških dolin," na ogled do 8. julija

Tudi V. slikarski extempore, ki ga prireja Društvo beneških likovnih umetnikov na temo podobe iz Nediških dolin je za nami. Potekal je namreč od 9. do 17. junija. Letošnjega extempora se je udeležilo 65 slikarjev iz Slovenije, Furlanije in Benečije, visoko je bilo tudi število otrok.

Najbolj izrazita, pristna in spontana dela so predstavili na skupinski razstavi, ki so jo odprli 30. junija ob 19. uri v Beneški galeriji v Špetru in bo na ogled do 8. julija.

Tudi letošnja udeležba je zadovoljiva, je dejal Pavel Petricig, predsednik društva beneških likovnih umetnikov, dobra je tudi kvalitetna raven predstavljenih del. Kar se pa tiče same pobude, ki teži k sodelovanju in sooča-

in k povezovanju med sosednjimi območji, je nadaljeval, je treba poudariti, da se je v teh letih popolnoma uveljavila. To med drugim dokazuje dejstvo, da je predsedstvo deželne odbora dalo pokroviteljstvo pobudi in prispelo tudi dve nagradi, nakupne nagrade sta ponudila tudi predsedstvo deželne sveta in pokrajinski odbor videmske pokrajine.

Še do 31. julija imate čas, da poravnate naročnino Novega Matajurja. Pohitite!

Ancora fino al 31 luglio è possibile rinnovare l'abbonamento al Novi Matajur, dopodiché verrà sospeso. Affrettatevi!

IZIDOR PREDAN

PREPOVED

XII. Drama Beneških Slovencev v treh dejanjih

Naši partizani so bli maščevani, vendikani nna aeroportu «Belvedere» pri Vidmu, kjer je Marko Redelonghi, s svojo skupino borcev, vrgu po luf-tu pet nemških aeroplanu in pobitih je bluo puno nemških oficirju.

Pavli: Pomisli, kajšno kuražo, daj dol so šli. Ah, samuo garde novice. Buoh vje, kada bo finila tale prekleta uejskà!

Tonček: Konac maše!

Pavli: Kaj?

Tonček: Fine della trasmissione!

Pavli: Al misliš, da ne bo nič vič povjedu?

Tonček: Ne, donas. Pridi pa drugikrat, le ob tej uri.

(Tonček pokriva, maskira radioapar. Zastor se počasi

zapira, ugasne se luč, konec druge scene tretjega dejanja).

Tonček sedi pri radijskem aparatu s slušalkami na ušesih, pri njem je prijatelj Pavel.

Pavli: Na dost smo donas, Tonček?

Tonček: 25. aprila. Muč, sada začne. Je, je.

Pavli: Povej!

Tonček: (Nejevoljno) Pa ja, ja samuo da boš muču. Čujem no veselo muziko. Sada govori, Aha. Pravi, pravi, da se partizani četrté Titove armade bližajo Trstu. Naši partizani in garibaldinci so zavze-li Čedad. (Dvigne roko in zakriči: evviva!) Italijanski partizani so sami osvobodili Fi-

renze, Bologno, Genova, Torino an druge velike mesta. Nemci utekajo, fašisti preoblačijo njih črne srajce... Juhuhuj. Tale je ljepa. Mussolina so partizani ubili in obesili njega truplo za noge na Piazzale Loreto v Milanu.

Pavli: (Ironično) Buoh se mu usmil čez dušico, za grehe, ki jih je naredil!

Tonček: Muč, muč, še govori. Oha, aha. Juhuhuj.

Pavli: Kaj pa je spet?

Tonček: Angloamerikanci so paršli in Videm, Nemci so se podali na celi italijanski fronti. Smo svobodni, smo frai. Viva la libertà. Uejska je finila, oznani ljudem lepo novico. (Ostane pri radiu z slušalkami na ušesih).

Pavli: Juhuhuj! (Teče čez vrata) juhuhuj (kriči). Ljudje, parjateljji, vasnjani, uejska je finila.

(Za njim prihrumi na oder truma ljudi. Med njimi je tudi pevski zbor).

Ženske: Nevjerjemo, ne

vjerjemo.

Tonček: (Odloži slušalke) Pač, žihar veselite se, sem ču novico po radiu. Partizani so šli v Čedad, preca pa bo te videli prid gor po dolini Angleže in Amerikane.

(Narod je začel vriskati. Ljudje se objemajo in poljubljajo med sabo).

Tonček: Kje je ramonika, da jo zaplešemo!

(Hitro pride na oder mož s harmoniko in začne igrat našo narodno slovensko vižo. Plešejo).

Prvi kmet: Je biu cajt. Sada bomo godli an peli naše pesmi.

Žena: Mi se sada tle veselimo, a dost mamico bo tle še jokalo za svojimi sinovi. Čakali jih bojo, a oni ne pridejo. Njih kosti počivajo u Grečji, v Rusiji, u Afriki in tudi tle po naših brezih an hosteh.

Prvi kmet: Ne, takuo, ne takuo. Donas se veselimo, se bomo drugi dan jokali.

(Spet narod vriska in ple-

še. Naenkrat pa se vse ustavi in mirno poslušaj glas izza odra. Se prebere pismo Candolinija, župniku u Landar).

PREFETTURA DI UDINE
CABINETTO
NS. 4569/Gab.

Addi 18 Settembre 1945
Al Rev.do Don Giuseppe Cramaro - Parroco di Antro (PULFERO)

S.E. Il Ministro dell'Interno mi dà notizia del Vostro reclamo a proposito dell'uso della lingua slava.

Il mio pensiero in proposito risulta dalla lettera della quale unisco copia.

Intendo che sia rispettato pienamente il diritto al culto della nazionalità slava nell'ambito della vita dello Stato Italiano e in tal senso darò disposizioni.

Se qualche specifico inconveniente ancora si verificasse, Vi prego di segnalarmelo in modo preciso indicando persone, tempo e luogo ed io non mancherò di intervenire.

Frattanto mi è grato assi-

curarVi il vivo interessamento del Governo Nazionale a favore della libertà delle popolazioni slave incluse nel nostro Stato e Vi prego di valutare debitamente la portata delle dichiarazioni che nell'agosto p.p., emetteva in proposito il Consiglio dei Ministri.

Non dubito poi che anche la S.V. Rev.ma concorrerà alla opera che tutti i cittadini devono svolgere perchè, all'infuori dell'inasprimento di nazionalismi, i popoli si guardino, si rispettino e si amino, nello spirito di libertà, della democrazia, della umana cooperazione.

Distinti ossequi,

IL PREFETTO
(A. Candolini)

(Ko konča pismo, zapoje pevski zbor: S strani Matajurja nebo se jasni...)

(Po odpeti pesmi, je slišati izza odra mogočen glas) DA BI BILO RES, DA BI BESEDA MESO POSTALA. **KONEC.**

ARPIT

La Regione dà ragione al Pojana

Il «verbale di visita istruttoria» spedita dall'ufficio del genio civile di Udine è un fascicolo manoscritto di venti pagine di carta bollata. In esso si prende atto di tutte le opposizioni presentate in febbraio e marzo scorsi contro la captazione della sorgente Arpit da parte del Consorzio Acquedotto Pojana.

Come si ricorderà si trattava di 3-4 mila firme di singoli cittadini unitamente ad una serie di associazioni ed enti che si opponevano alla presa d'acqua sottolineando il danno ecologico che ne deriverebbe al fiume Natisone.

Fra gli enti: la comunità montana delle Valli del Natisone, i comuni di S. Pietro al Natisone e Pulfero, la azienda di soggiorno e turismo. Inoltre una lunga serie di associazioni sportive, ricreative e culturali aveva contestato il progetto con osservazioni motivate e pertinenti.

Sinteticamente le opposizioni erano state confermate nella visita sopralluogo presso il comune di Cividale dai numerosi interventi: la presa d'acqua non andava fatta per ragioni ecologiche, turistiche ed economiche anche perché esistono soluzioni alternative.

Ora fra le mani di tutta questa gente circola un nuovo documento: la risposta

della giunta regionale alle interrogazioni sull'Arpit da parte del PCI, di DP e del MF. Di questa risposta, per brevità, riferiamo solo le conclusioni, che consideriamo estremamente negative e per nulla rispettose della volontà della popolazione, delle amministrazioni locali e del parere delle associazioni.

La risposta, dando piena ragione al Pojana ed a Pascolini, presidente del consorzio e sindaco di Cividale, conclude testualmente:

Considerato che, come sopra evidenziato, la portata che si propone di prelevare deve essere giudicata insignificante in rapporto alla portata ordinaria del fiume e che qualora fosse sospesa la fornitura nei periodi di siccità non potrebbe derivare alcun danno al fiume Natisone sotto gli aspetti evidenziati dagli interroganti, non si ravvisano sufficienti motivazioni per giustificare un riesame della Giunta regionale del problema in argomento.

Questa risposta, sulla falsariga di quanto ha detto a Cividale Pascolini, costituisce una premessa negativa all'esame dei ricorsi da parte del ministero dei lavori pubblici.

Diventeranno dunque carta straccia gli argomenti dei nostri comuni e delle nostre associazioni?

P.



Petjaži na škercajo... an de bojo vsi viedeli, kakuo jim stoji par sarc Nediza so tajšne karteje, kuk vidite na sliki, parbil blizu poti. Ce pa čemo varvat an branit našo Nedizo, vse kaže de se muormo spet zganit

Interrogazione di Scovacricchi

Della tutela del Natisone si è occupato intanto anche l'on. Martino Scovacricchi. Il deputato socialdemocratico ha presentato recentemente infatti un'interrogazione a risposta scritta ai ministri dei lavori pubblici e dell'ecologia sulla questione della derivazione a uso potabile della sorgente Arpit da parte del consorzio acquedotto Pojana.

Sostenendo che i problemi di approvvigionamento idrico

del consorzio acquedotto Pojana possono agevolmente trovare una soluzione alternativa con un maggior prelievo dall'acquedotto del Friuli centrale, l'on. Scovacricchi chiede tra l'altro di sapere se e quali provvedimenti i due ministri intendano adottare per ovviare all'eventualità paventata dalle popolazioni rappresentate dal comitato per la tutela del Natisone.

Na pobudo gorske skupnosti

V Špetru predstavili zakon 115 in možnosti razvoja z njim povezane

Prispevki za razvoj proizvodnih dejavnosti na območju gorske skupnosti Nadiških dolin. To je bila tema posveta, ki se je 8. junija odvijal v špetrski občinski dvorani in kate-rega se je udeležil tudi predsednik deželne odbora Comelli. Posvet je priredila gorska skupnost Nadiških dolin, Banca popolare iz Čedad je pa pobudi dala svoje pokroviteljstvo.

Odpri je srečanje predsednik gorske skupnosti Chiuch, sledil je pozdrav predsednika banke Lorenza Pelizza, nato je deželni svetovalec Dominici natančno orisal deželni zakonski osnutek, ki ga je pred kratkim sprejela pristojna deželna komisija in ki predvideva celo vrsto posegov v korist razvoja proizvodnih dejavnosti v naši deželi. Omenjeni zakonski osnutek nosi številko 115, predvideva posege za približno 270 milijard v trolejtu 84-86, v bistvu vsebuje norme za ureditve določil zakona 828. Le-ta posveča velik

prostor vprašanju gospodarskega uravnovešenja v deželi in predvsem vprašanju razvoja gorskih in hrobovitih predelov.

V svojem izvajanju je svetovalec Dominici, ki je tudi poročevalec o zakonu 115, obravnaval prav tiste poglavja omenjenega zakona, ki obravnavajo gospodarsko zao-stala območja, karkršno je območje gorske skupnosti Nadiških dolin. Toda iz njegovega posega izhaja, da izrecno za gospodarski razvoj obrob-nih območij zakon 115 predvideva posege le za 24 milijard v trolejtu 84-86, 18 za industrijo in 6 za obrtništvo.

O samem zakonu in o posebnem položaju ob meji naše dežele je na koncu spregovoril predsednik deželne odbora Comelli. Le-ta je zaključil posvet s poudarkom na politični volji deželne uprave, da poseže na obrob-nih in gorskih območjih, kakršno je območje gorske skupnosti Nadiških dolin.

PAOLO PETRICIG

RICORDO DI BERLINGUER

Sono stato come tanti altri a Roma a rendere l'estremo saluto a Enrico Berlinguer che ormai ricordo soprattutto seduto alla presidenza del comitato centrale, intento ad ascoltare i compagni che per ore ed ore si avvicinavano alla tribuna.

All'inizio dell'ultima riunione avvicinai Berlinguer non appena lo vidi seduto al solito posto per dargli il numero di «Emigrant» con la sua fotografia assieme ad Eligio Floram.

Gli emigrati sloveni avevano chiesto d'incontrarsi con il segretario del PCI ed erano stati soddisfatti: lo incontrarono a Liegi durante il viaggio di Enrico Berlinguer in Belgio nella scorsa primavera.

Vista la fotografia Berlinguer sorrise e mi ringraziò chiedendomi se gli emigranti sloveni fossero rimasti contenti.

Ricordo Berlinguer al Palasport di Udine, dopo il terremoto del settembre 1976: parlai anch'io dei problemi della Slavia e notai che ascoltava con molta attenzione.

Lo ritrovai un paio di anni fa in un piccolo paese del Carso, poi ai funerali di Vidali. Lo incontrai con una delegazione unitaria degli sloveni presso la direzione del partito nel 1981.

Di questa delegazione faceva parte un nostro sacerdote sloveno, il quale disse a Berlinguer: «Onorevole, non si stupisca di vedermi qui con un suo compagno di partito...» Berlinguer rispose: «Non mi meraviglio. Recentemente sono stato in Nicaragua e mi sono incontrato con il governo rivoluzionario: di questo fanno parte tre sacerdoti...» Più avanti chiese: «Come spiegano l'ostilità alla tutela della minoranza slovena nella provincia di Udi-

ne gli oppositori?» e volle sapere ogni cosa.

A conclusione rilasciò, riluttante, un'intervista per la Agenzia Alpe Adria facendo un resoconto preciso e completo, rimosso l'impegno del PCI e quello suo personale.

Ricordo tuttavia Berlinguer soprattutto per una lettera. Insegnavo ai bambini della piccola scuola di Ippis a cercare informazione dirette sui fatti.

Era il tempo dell'assassinio di Robert Kennedy, di Martin Luther King, della guerra del Viet-Nam. Nella nostra piccola scuola si parlava di razzismo, anche negli aspetti concreti del paese, della pace e della violenza.

Una bambina scrisse per errore (mio) all'on. Luigi Berlinguer che avevamo letto essere stato in delegazione nel Viet-Nam del Nord. Ci rispose un altro: Enrico Berlinguer. Si trattava di una lettera fatta apposta per i ragazzi: parlava infatti della vita della gente comune, dei bombardamenti delle superforze volanti americane su Hanoi e sulle dighe, della vita dei bambini che continuavano ad andare a scuola sotto le bombe interrompendo il lavoro per incunarsi nelle gallerie scavate sotto i banchi nei momenti di pericolo.



Pokrajinski odbornik za kulturo in načrtovanje Oscarre Lepre na sestanku s predstavniki slovenskih organizacij, ki je na pobudo društva Ivan Trinko bil pred kratkem na sedežu društva v Čedadu.

ANCHE LA FRANCIA TUTELERA' LE MINORANZE LINGUISTICHE

Recentemente è stato presentato a Parigi nel corso di una conferenza stampa un disegno di legge sulla promozione delle lingue e delle culture in Francia.

L'iniziativa è tanto più importante considerata il tradizionale centralismo statale e linguistico francese. Vale la pena di ricordare che, per e-

sempio, il premier francese (allora era Raymon Barre) non aveva voluto sottoscrivere la dichiarazione dell'ONU sui diritti delle minoranze etniche del 1967 e poi entrata in vigore nel 1976.

D'altro canto l'affermazione della dignità e del valore culturale delle lingue minoritarie in Francia era stato uno dei punti principali del programma politico dei socialisti francesi prima ancora della campagna elettorale presidenziale del 1981.

Il primo firmatario del disegno di legge, che porta ad una svolta decisiva la politica dello stato francese nei confronti delle minoranze, è il deputato socialista della regione basca dei Pirenei atlantici Jean Pierre Estrade. Segue la firma del primo segretario del PSF Lionel Jospin. Tra i firmatari c'è anche il presidente dell'assemblea provinciale della Corsica, Alfonsi.

L'attuale disegno di legge che comprende 27 articoli, nel suo primo articolo riconosce ed afferma il diritto alla diversità per i singoli e le comunità che parlano una lingua diversa dal francese, lingua ufficiale dello stato.

Sono elencate poi le comunità linguistiche e nazionali presenti in Francia e cioè baschi, bretoni, catalani, cor-si, creoli, fiamminghi, occitani e tedeschi dell'Alsazia e della Lorena. Il disegno di legge si riferisce inoltre anche a quelle lingue non legate ad un ben preciso e definito ambito territoriale e che sono espressione di comunità di immigrati in Francia.

In questi termini ha risposto ai consiglieri Petricig e Melissa il presidente Englaro cui era stata rivolta un'interrogazione.

Interrogazione di Petricig e Melissa

I consiglieri provinciali Petricig e Melissa hanno rivolto al Presidente del consiglio provinciale Englaro un'interrogazione sulla riduzione dell'orario degli uffici ENEL di Cividale. Appreso che gli uffici dell'ENEL di Cividale hanno ulteriormente ridotto l'orario per il pubblico ad una sola giornata alla settimana, il lu-

nedi, considerata l'ampiezza del territorio di utenza, interpretando la volontà del personale, della popolazione e delle amministrazioni locali i consiglieri Petricig e Melissa sono intervenuti presso il Presidente per sapere se intende intervenire decisamente presso le autorità competenti al fine di ripristinare l'orario precedente.

GORENJA VAS RITARDO ENEL PER IL RIPETITORE TV

L'Enel ha informato la Provincia sul ritardo dell'allacciamento del ripetitore TV di Gorenja Vas con le seguenti informazioni:

— l'allacciamento del ripetitore TV di Gorenja Vas in comune di Pulfero richiede la costruzione di una cabina di trasformazione su palo, di km 0,467 di linea a 20 KV e di km. 0,698 di linea a bassa tensione;

— a tutt'oggi abbiamo predisposto i progetti esecutivi ed in data 2 maggio scorso sono state inoltrate ai vari Enti le domande di concessione, mentre abbiamo già ottenuto bonariamente dai proprietari interessati le servitù di elettrodotto della linea a 20 KV;

— lo studio e la progettazione dell'impianto ha richiesto tempi lunghi date le caratteristiche della zona e la impossibilità di operare durante il periodo invernale;

— non appena ci perverranno i nulla-osta richiesti, sarà nostra premura dar corso ai lavori nel più breve tempo possibile.

Spoznajmo naše kraje

Jerónišče, na Jerónišču, z Jerónišča, jerónski, ital. Jeronizza. '81 29 preb. Sodnija, železniška postaja Čedad 14 km, avtobusna postaja, fara, občina, pošta, osnovna šola, zdravnik Sovodnja 2 km.

Nadmorska višina 357 m. Razpotegnjeno naselje na zgornjem koncu ozke doline Aborne pod Matajurjem kraj asfaltirane ceste Sovodnja-Matajur. Z nje se tu odcepi stranska asfaltirana cesta, ki povezuje s tukajšnjo dolino Mašero, Duš in Jelino, medtem ko pelje z Jerónišča od desnem bregu Aborne stranska cesta v Sovodnjo. Le-te se poslužujejo predvsem kmetje.

V neposredni bližini naselja se stekajo v Aborno številni potočki, med njimi Pečaniščak, Mieščak in Lesičje. Vas obkrožajo razen mogočnega Matajurja na severu, Tarčmuniški hrib na vzhodu, na zahodu pa greben, ki seže od Matajurja do Azle. Poglavitna ledinska imena so: **Ta za malne**, **Gladkica**, **Guna**, **Muzac**, **Konjska uoda**, **Kuk**, **Stare Laze**,

Rušja, **Ježova dolina**, **Siva peč**, **Čarni patok**, **Golies**, **Kuosove**, **Kripje**, **Travna**, **Paklič**, **Rupa**, **Bazjak**, **Kranjski Rob**.

Naselje je nastalo nekako pred sto leti na senožetih in njivah, ki so bile povečini v lasti Tarčmunjanov; ti kraji še danes enostavno imenujejo Polog. Svet primeren za sadjarstvo, a neprikladen za druge pridelke, ker je dolina ozka in jo sonce zaradi lege premalo ogreva. V nase-lju sta bila dva mlini, trgovina z živili, trafika in gostilna, na katere so bile navezane bližnje hribovske kmetije, ker ni bilo cestnih povezav z dolino. Ceste so začeli graditi šele leta 1956.

Naseljenci so prišli iz Starmice, Tarčmuna, Pecničega (prebivalci tega kraja poznajo Jerónišče tudi pod imenom Do par Malne) in iz Rečanske doline (Črnica). Zdaj tu ni več ne mlinov, ne trgovine, pač pa moderen hotel z restavracijo, bifejem in tarafiko, kamor prihajajo na oddih ljubitelji miru, ki pa jim ne prija višinski zrak. Hiše so moderne in so jih po

potresu leta 1976 domala vse popravili. Vodovod napaja bližnji studenec na Tarčmuniškem hribu. Taksist. Priimki: Oballa, Cernotta, Petricig, Golop.

Starmica, v Starmici, iz Starmice, starmiški, Starmičanji, ital. Stermizza. 1981: 76 preb. fara Matajur 2,5 km, občina, pošta, osnovna šola, zdravnik Sovodnje 5,5 km, sodnija, železniška postaja Čedad 18 km. Nadmorska višina 705 m. Gručasto naselje na strmem pobočju Matajurja ob asfaltirani cesti Sovodnja-Matajur, s katere se tu odcepi cesta proti Pečieniu. Na vzhodni strani teče potok Zapotok izpod Kravjaka na Matajurju, na zahodni strani pa potok Lesičje. Tik vasi je brezimen potoček, ki je svoj čas celo poginjal mlin, od katerega je ostalo še nekaj zidščic.

Značilna ledinska imena: **Lovišča**, **Drenjovnjak**, **Dolina**, **Perilo**, **Pod pokalco**, **Kot**, **Malinščak**, **Pač**, **Podica**, **Koreda**, **Rošči rob**, **Plečja**, **Murona**, **Lepenje**, **Dolenčica**, **Lebarnica**, **Štelma jama**, **Bri-**

škuln, **Na golesci**, **Lazič**, **Par pustinji**, **Flanca**, **Tarnje**, **V rečavni**, **V repe**, **Kliničje**, **Za patokan**, **Dobje**, **Pod la-nišči**, **Plaz**, **Lesičje**, **Božič**, **Vodovod** napeljan iz studenca pod Barcami.

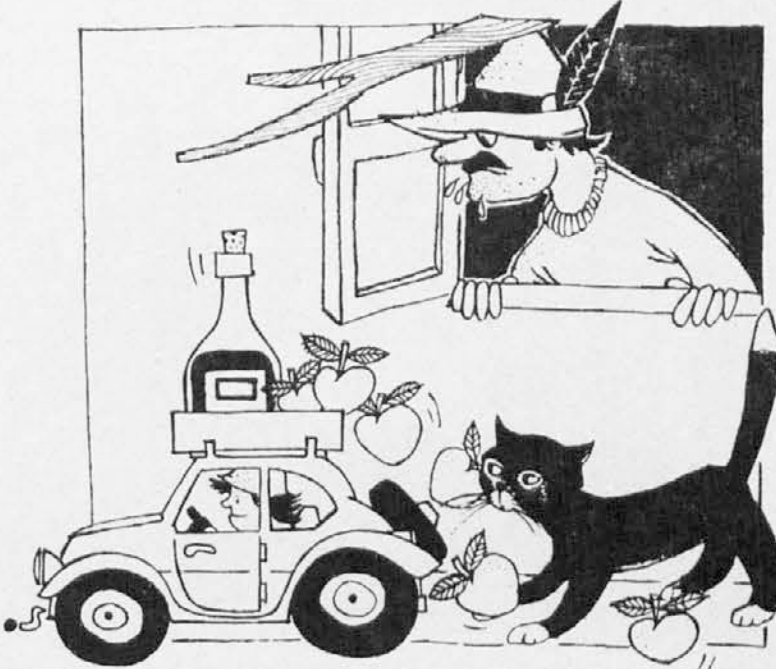
Na terasastih njivah pridelujejo krompir, fižol in povrtino. Večina njiv pa je opuščena in so tam travniki. Sadno drevje je ostarelo in ga več ne negujejo, vendar daje še precej jabolk, hrušk, češenj in sliv za domače potrebe. Vinske trte, ki je dajala šibko vino, ne goje več.

Zivinoreja je močno nazadovala. Takoj po zadnji vojni so imeli svojo mlekarno, ki je dnevno predelala do 350 litrov mleka, zdaj ga oddajajo v ažliško združeno mlekarno. Dvonedstropne hiše, nekatere še z zunanjimi lesenimi ganki. Dve gostilni brez prenočišč, trgovina z živili. Cerkev sv. Andreja je dal zgraditi leta 1874 kaplan Janez Bečja iz Saržente. Leta 1907 je bila razširjena. Javna telefonska govorilnica. Pogostna priimka Golles in Medves. (B.Z.)

Otroški kotiček

Dragi otroci,

dobro si pogledajte, kaj vse smo vam tokrat narisali. Potem vzemite prvo črko vsake besede, jih lepo premešajte... in prebrali boste ime natečaja, ki bo v nedeljo, 1. julija, prinesel vsem pridnim otrokom, ki so kaj lepega napisali, lepa in bogata darila.



Sodobna slovenska lirika na Univerzi v Vidmu

Predavanje profesorja Borisa Paternuja

V okviru plodnega sodelovanja med Univerzo «Edvarda Kardelja» v Ljubljani in Univerzo v Vidmu, sta bili 9. in 10. maja dve predavanji o sodobni slovenski liriki, prvo teoretičnega, drugo pa praktičnega značaja z branjem tekstov najznačilnejših predstavnikov glavnih smeri sodobne slovenske lirike.

Predavatelj je bil Boris Paterni, redni profesor za literarno zgodovino na Ljubljanski univerzi, ki ga je občinstvu predstavila Neva Godini, predstojnica katedre za slovenski jezik na videmski univerzi in redna profesorica slovenske filologije prav tako na univerzi v

Vidmu.

Predavanje, ki mu je sledilo lepo število slušateljev tečaja slovenskega jezika, pa tudi nekateri profesorji in slušatelji katedre srbohrvaškega in poljskega jezika, je bilo posvečeno analizi slovenske poezije od leta 45 do danes. Slovenska poezija se razvija od prve poveljene faze, od faze graditve porušene domovine, ko aktivistično in deskriptivno poje o preobrazbi sveta in človeka, do popolne skepe v sredini 60 let posebno pri Tomažu Salamunu, ki razdere vse tradicionalne sisteme, do nove vere, nove svobode v najnovejši slovenski liriki, ki jo odlikujejo subjektivistična v širšem smislu besede in družbeno kritična usmeritev.

Zelo zanimiva je bila analiza zamejske, tako koroške kot primorske poezije, ki jo odlikujejo posebne značilnosti v okviru slovenske lirike sploh in sicer: bitka za nacionalni obstoj, krajinarski kolorit — ko bereš Košutove poezije vidiš Trst pred seboj, je med drugim rekel Boris Paterni, pri Zajcu pa ne čutiš Ljubljane —, uporaba dialektov v poeziji na Tržaškem in še posebej v Beneški Sloveniji ter navezava na italijansko oziroma nemško literaturo. Na koncu se je razvila zelo široka debata, kjer je bil med drugim govor o prevajalski politiki in o plodnih stikih z drugimi jugoslovanskimi literaturami, ki so vnesle v slovensko poezijo bogate izkušnje denimo posebno srbskega nadrealizma in tako nad vse oplajale našo sobodno slovensko liriko.

Marino Vertovec

Še do 31. julija imate čas, da poravnate naročnino Novega Matajurja. Pohitite!

Ancora fino al 31 luglio è possibile rinnovare l'abbonamento al Novi Matajur, dopodiché verrà sospeso. Affrettatevi!

Anche S. Pietro ha il suo consultorio familiare

Il 25 maggio si è tenuta presso la sala riunioni del Poliambulatorio una riunione d'informazione con la popolazione per la presentazione del Consultorio del distretto di S. Pietro al Natisone.

Il presidente dell'USL n. 5, dott. Roncalli, dopo aver dato il benvenuto agli intervenuti, ha introdotto l'argomento «Consultorio» accennando anche a problemi concreti (quali il blocco delle assunzioni del personale dei servizi socio-sanitari, per cui l'USL si vede costretta a convenzionarsi con alcuni operatori a tempo parziale) che vanno a scapito del buon funzionamento del servizio. Il capo Settore Assistenza, dott. Rotolo, ha ricordato la legislazione nazionale e regionale istitutiva del servizio con particolare riferimento al momento storico in cui in Italia furono organizzati i primi consultori; si è soffermato, inoltre, sulle particolari caratteristiche che possono differenziare un consultorio da un altro.

Seguivano quindi due relazioni. La prima a cura della Signora Terlicher, componente del Comitato di Partecipazione, organo peculiare che deve garantire, in base alla legge istitutiva ed al regolamento steso dal Consultorio dell'USL n. 5, la rispondenza del servizio a quelle che sono le esigenze del territorio.

Il dott. Bolzon, psicologo del Consultorio di S. Pietro al Nat. e di Manzano, ha esposto la relazione elaborata dall'equipe. I contenuti hanno inerito un cenno all'evoluzione della tipologia della famiglia moderna e le risposte offerte alle sue difficoltà (sia come gruppo familiare che ai singoli membri-ruoli) da questo servizio. Sono state presentate le competenze e le funzioni del Consultorio e gli operatori impegnati a S. Pietro al Nat. Infine si sono fornite alcune indicazioni pratiche di riuscita del servizio, che potrebbero essere il di-

ORARIO DEL CONSULTORIO DI S. PIETRO

OPERATORE	Lunedì	Martedì	Mercoledì	Giovedì	Venerdì
Assistente sanitaria (Sig. Chiuch)	9-10	10-12	10-12	10-12	13-14
Assistente sociale (Sig. Salanitro)	8.30-10.30	8.30-10.30	8.30-10.30	8.30-10.30	8.30-10.30
Ginecologo (dott. Patat)	10-11	—	—	—	—
Pediatra (dott. Gelsomini-Vignato)	—	—	—	11-12	—
Psicologo (dott. Bolzon)	—	—	—	—	14-19

ventare punto di riferimento conosciuto e credibile per la popolazione, e l'essere collocato ad un livello compreso tra i servizi di base e quelli specialistici, al fine di facilitarne l'integrazione.

Il consultorio viene considerato un servizio innovativo; vediamo il perché:

1) è territoriale, si colloca al di fuori dell'ospedale ed opera prevalentemente ad un livello preventivo là dove le problematiche potrebbero sorgere (Prevenzione, Informazione, Formazione, Sostegno);

2) vi è presente un'equipe di operatori diversi (Ass. sanitaria, Ass. sociale, Ginecologo, Pediatra, Psicologo) che con la propria formazione e specificità affrontano obiettivi operativi comuni nell'interesse dell'utenza.

3) è basato sulla partecipazione dei cittadini, affinché diventi un punto di riferimento conosciuto, credibile e rispondente alle esigenze del territorio.

Perché rivolgersi al consultorio familiare?

— Per una coscienza e responsabile maternità e paternità;

— Per un'ulteriore informazione sulla contraccezione ed un'adeguata educazione alla sessualità;

— per la salute della donna e del frutto del concepimento;

— per seguire lo sviluppo psicofisico del bambino; per l'educazione dei figli;

— per le problematiche giovanili e minorili.

Nel corso della presentazione del consultorio di S. Pietro sono stati distribuiti agli intervenuti alcuni questionari che avevano l'obiettivo di rilevare quali tra i vari argomenti proposti (problematiche sessuali, familiari, giovanili, relative alla maternità; all'uso degli anticoncezionali, ecc.) dovrebbero essere privilegiati dal consultorio.

Ne sono stati compilati 30, tra cui 29 validi.

Femmine = 22, Maschi = 5 (Non specificano = 2) Età media = 31 anni.

Le risposte più numerose (14) indicano di privilegiare i seguenti argomenti:

1 - Affrontare i problemi legati alla nascita di un figlio.

2 - Affrontare i problemi che pongono gli adolescenti (droga, difficoltà di inserimento, ecc.).

Queste sono indicazioni utili, indicazioni che dovranno orientare l'operatività futura del consultorio di S. Pietro.

L'assistente sociale G. S.

Ob 140. letnici rojstva pesnika Simona Gregorčiča Velika kulturna proslava v Kobaridu

Kako je bil priljubljen med primorskimi Slovenci Simon Gregorčič - goriški slavček, pokaže vsaka kulturna proslava, ki se Njega tiče in tako je pokazala tudi zadnja, ki je bila v nedeljo 17. junija v Kobaridu, ob 140. letnici rojstva slavnega pesnika.

Ves Kobarid je bil na glavnem trgu, kjer je postavljen spomenik «goriškemu slavčku». Ljudje so prišli tudi iz bližnjih in daljnih krajev, da bi poslušali koncert, govor in recitacije Gregorčičevih pesmi. Bilo je ganljivo. Trg je bil napolnjen z ljudmi in v času izvajanja kulturnega programa, ki je trajal skoraj dve uri, je bil mimo trga zastavljen promet. Kulturno manifestacijo je priredil odbor za kulturo krajevne skupnosti v Kobaridu, kulturni program pa se je začel z nastopom Kobarškega okteta «Simon Gregorčič». Na koncertu pa so sodelovali še: mešani pevski zbor iz Drežnice, oktet «Nadiža» iz Kreda, ženski pevski zbor «Franc Zgonik» iz Branika in moški pevski zbor «Franc Zgonik» le iz Branika.

Slavnostni govornik je bil nam beneškim

Slovenec znan prijatelj, prof. Tomaž Pavšič, ki je mojstrsko orisal lik pesnika, vrednoto njegovih poezij, njegovo zapoved in izročilo. Vmes so bile recitacije učencev osnovne šole «Simon Gregorčič» iz Kobarida, učitelja Ivana Rutarja ter Staneta Rastresenega igralca Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta.

Prisotnim je prinesel pozdrav beneških Slovencev naš odgovorni urednik Izidor Predan, ki je omenil prijateljstvo med pesnikom Simonom Gregorčičem ter pesnikom Ivanom Trinkom in izrazil željo, da bi se to prijateljstvo nadaljevalo med sosednimi brati in med vsemi narodi sveta. Predan se je v svojem imprviziranem nagovoru dotaknil vprašanja narodnostnih pravic Slovencev v Italiji in njihovega boja za globalno zaščito. Poseben aplavz pa je odmeval na Kobarškem trgu, ko je omenil veliko protestno manifestacijo zamejskih Slovencev 20. maja letos na Goriškem Travniku, kar pomeni, da tudi Kobarški Slovenci sledijo od blizu našemu boju za priznanje naših narodnostnih pravic.

LO SPORT

Under 19

Torneo Cuttini

Cussignacco - Valnatisone 0-0
dopo i suppl. 1-1
(si qualifica il Cussignacco
dopo i calci di rigore)

Torneo Allievi «E. Bravi»

S. Gottardo - Valnatisone 0-1

Linea Zeta - Valnatisone 1-2

Torneo «Pulcini» (a sette)

Valnatisone - Buttrio 4-1

Serenissima - Valnatisone 1-2

Torneo di Moimacco

«ammogliati»

Ziracco - S. Pietro 1-0

S. Pietro - Moimacco 3-0



La formazione «allievi» Valnatisone che ha espugnato il campo di S. Gottardo, con rete di Dugaro Stefano.



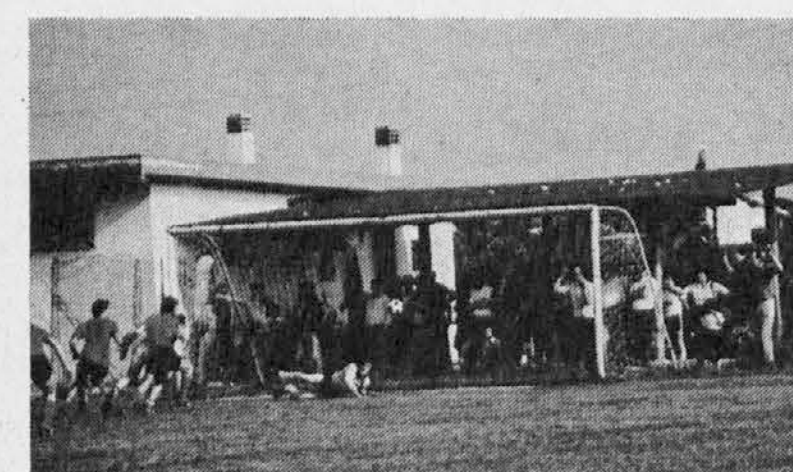
La formazione «esordienti» Valnatisone che ha concluso vittoriosa la gara di Lauzacco.



Bernard, Fiorentini (bomber delle valli), Specogna Daniele (balon d'aur 84), Beltrame, un quartetto che non vedremo il prossimo campionato.



Specogna Angelo consegna una targa offerta dai ragazzi della categoria esordienti della Valnatisone al dirigente arbitro Paolo Caffi.



Una respinta del portiere degli ammogliati di Ziracco.



Bruno Jussa, in una foto della passata stagione, quando militava nella Valnatisone.

Con Iussa Bruno e il prof. Bordon Claudio, la Manzanese è promossa!

Bruno Jussa, difensore passato nell'estate scorsa alla Manzanese è stato con Claudio Bordon (preparatore atletico), uno degli artefici della promozione degli arancione all'interregionale. Bruno risiede a Tiglio mentre il prof. Bordon risiede a Glenia.

I «Pulcini», della Valnatisone a Pradamano, e gli «Ammogliati», di S. Pietro a Moimacco, disputeranno la finale dei tornei. Servizi sul prossimo numero.

GRAZIE ENZO!

Era nell'aria da alcuni mesi, Enzo Bernard lascia la Valnatisone! Dopo quattro anni passati nelle Valli, l'allenatore guiderà i «giovannissimi» dell'u.s. Manzanese. La partenza del tecnico è da attribuire alla scarsa partecipazione agli allenamenti dei ragazzi nella stagione appena conclusa. Questa è una «campana stonata» che riguarda la frammentaria, o del tutto assente collaborazione tra la società sanpietrina ed alcuni genitori.

Lasciando da parte polemiche, speriamo che tra la società e le famiglie si instauri per il futuro una fattiva collaborazione fra le due componenti in modo che in futuro non ci siano altre... «fughe» del genere.

Grazie Enzo, un grazie sincero che viene dai «tuoi ragazzi» delle valli.

IDRSKO PRI KOBARIDU

Fračarjada ali gara s fiondo

Lepa in simpaticna tekma s fračo (fiondo) se je v nedeljo 17. junija že tretje leto ponovila pred znano gostilno Jazbec v Idrijsko pri Kobaridu. Frača (fionda) je verjetno eno izmed najstarejših orožij na svetu, saj celo v Svetem pismu Stare Zaveze beremo, da je mali David izraelski s fračo ubil nasprotnika svojega naroda, velikana Goliata - Filistejca.

Mi, ki smo že stari, vemo koliko ptičev smo s fračo pobili, pa tudi marsikatero šipo po ownih in smo jih zaradi tega večkrat «fasali» ali dobili po zadnji plati.

Zato ni nič čudno, da ti zbere tako svojstveno, originalno športno tekmovalje skupaj toliko ljudi, starih in mladih, pa tudi tako majhnih otrok, da s težavo nategujejo «lastnikovo fiondo».

Tekmovalci si frače sami izdelajo in pridejo vsi «obo-

roženi» na mesto tekmovalja. Dobi, tisti, ki zadene z majhnim kamenčkom postavljenoto trčo.

Lepo bi bilo, če bi se tekme udeležila tudi predsednik A-

merike, Regan, in Sovjetske zveze Černjenko. Morda bi razumela, da je še vedno najbolj varno in zanesljivo to staro orožje, kot je frača (fionda).

Izidor Predan



Naša fotografija nam kaže začetek tekmovalja s fračo lanskega leta. Ko bomo dobili fotografijo letošnjega tekmovalja, jo bomo objavili z imenom zmagovalca.

FANNA OLIMPIONICO

Potevano essere in due, ma a Los Angeles andrà solo Pierino, mentre Paolo Miano seguirà sul piccolo schermo il cammino della nazionale Olimpica.

Enzo Bearzot ha diramato le convocazioni e ha deciso per Fanna che durante tutto l'arco del campionato ha disputato partite ad alto contenuto tecnico, sorretto da buona condizione fisica culminata con l'esordio nella nazionale maggiore.

Certo, una bella soddisfazione per Pierino, ma anche per gli sportivi delle Valli che auspicano che alle Olimpiadi ci vadano anche i fratelli Rucli.



RALLY - «TROFEO A112 ABARTH»

DOPO L'OUT AL «QUATTRO REGIONI», CORREDIG E' 3° ALL'ISOLA D'ELBA

Dopo il ritiro conseguente ai danni meccanici riportati in un incidente al «Rally 4 regioni» il 17-19 maggio Corredig ci riprova e ci riprova bene. Al rally dell'Isola d'Elba disputato il 9-10 giugno è nuovamente terzo.

Lungo il percorso elbano si impone fin dall'inizio conducendo la gara saldamente in seconda posizione con un buon margine sugli inseguitori fino a sembrare che la gara sia una disputa a due con l'alessandrino Perugia.

Nelle ultime prove quando il gioco sembra fatto Corre-

dig si distende ed affronta una prova con «troppa prudenza» guidando al risparmio mentre alle spalle con una buona dose di rischio su un tracciato proibitivo incalza Lago che riesce a farsi sotto. Nella prova successiva quando Corredig tenta di riprendere distanza, per la troppa foga inceppa in un testa coda buttando così una meritata piazza d'onore conquistata autorevolmente fin dall'inizio.

Un buon terzo posto che lascia un po' di amaro in boc-

ca ma che conferma il pilota vallingiano tra i big della classifica.

Auguriamo a Corredig che dopo gli infortuni occorsi nelle prime gare di quest'anno le cose vadano per il meglio e se così sarà chissà che al prossimo appuntamento di Biella il 29-30 giugno al 7° Rally della Lana non riesca...

Al termine della 4° prova valevole per il Trofeo A 112-84 questa la classifica.

Lago punti 65, Pizio punti 38, Corredig punti 36, Perugia punti 35, Panontin punti 24. (o.d.)

Spet odložena

Čedad - Stara gora

Gara di velocità in salita Čedad-Stara gora, ki je bila muorla bit 1. julija je bila spet odložena.

Tole odločitev je uzela «commissione di vigilanza», zak po pregledu perkorša je odločila, da je šele nevarna an de nie še zadost barrier di protezione.

Takuo upamo, de to narbuje spektakolar garo od naše dežele, jo bomo mogli videt miesca septembra.

Dižorganizacija an inčidenti na «Rally dei Colli Goriziani»

23. an 24. junija je bio parvi «Rally dei Colli Goriziani», gara veljavna za kampionato triveneto an za tist regional. Tel rally 2. serie je bio organizan od ACI iz Gorice an od Gorizia Corse. Kot prvi rally je bio zlo nasrečan, maloman vas cajt je bio temporal an daž, dižorganizacijon je bio velik, veliko je bluo an inčidentu. Na prvi provi special so celuo mankal kronometristi, takuo de so jo muorli anulat. Med incidenti te narbuje hud je bio tist kjer je adna makina šla uoz pot an parjela taz dol 4 judi, ki so se huduo poškodoval saj sada so u špitalu.

Znani Aguzzoni an Benečan Matelli na Fiat Ritmo, ki so bli te parvi pa so bli zbrisani iz klasifike.

Takuo k' smo čul so miel pred štartom nekatere probleme za partit, uprašal so komisarja od gare, če morejo na kako vižo aviat makino, kar regolament na parpusti. Tel jim je jau de ja, zak narvič so bli miel «penalita» an takuo so nadaljeval garo do konca na prvem mestu.

Na zadnjo so se pa videli zbrisani iz klasifike.

Prvi so paršli Molinaro-Del Negro iz Buie (Opel Ascona), drugi Franzolini-De Antoni iz Vidma (Ritmo 130) trecji pa Di Blas-Golia iz Gorice na R5 Alpine.

Drug apuntamento je za Rally delle Valli del Torre ki bo 4. in 5. avgusta.

Ukve: Lepi sadovi kulturnega dela

Izreden uspeh zaključne prireditve tečaja slovenščine, ročnih del in glasbene šole

Po krajšem nagovoru predsednika kulturnega društva Lepi vrh Alija Omana, se je v nedeljo 10. junija popoldne začela v Ukvah zaključna prireditev glasbene šole, tečaja slovenščine in ročnih del, ki so letos že devetletno uspešno potekali.

Telovadnica osnovne šole, kjer se je prireditev odvijala, je bila pretesna za številno občinstvo, za starše, učence, sordnike in vasičane, ki so z zanimanjem sledili nastopom nad 40 otrok. Pozdravili so pobudo K. Palčič v imenu Slovenske kulturno gospodarske zveze, F. Clavora za slovenske katoličane videmske pokrajine in Filip Warasch za Narodni svet Koroških Slovencev. Prisoten je bil tudi predsednik teritorialnega odbora SKGZ za videmsko pokrajino Viljem Černo.

Program prireditve je bil zelo bogat in obsežen; številnemu občinstvu so se predstavili mladi domači recitatorji, kitaristi, pianisti, harmonikarji in pevci, nastopile pa so tudi številne skupine iz Slovenije, Koroške, Benečije in Trsta.

Glavni namen prireditve je bil seveda prikaz tega, kar so se udeleženci naučili, kar so ustvarili med šolskim letom. Pred vhom v telovadnico je bila zato tudi razstava ročnih del.

Letos je tečaje obiskovalo približno 45 otrok od 6. do 14. leta starosti.

Veliko zaslug za uspeh letošnje in vseh prejšnjih prireditev imata župnik Mario Gariup in profesor Salvatore Venosi, ki sta že od samega začetka, ko so morali premostiti marsikatero težavo, nosilca vseh omenjenih pobud. Glede na recitacije in tečaje ročnih del sta veliko pripomogli sodelovanju in delu sester Albine in

Andreine. Kar zadeva pa glasbeno šolo, naj povemo, da tu poučujejo glasbeni pedagogi in Jesenic, pomembno pa je tudi sodelovanje s Glasbeno matico iz Trsta.

Kot gostje so na prireditvi nastopili moški oktet France Prešeren iz Zirovnice, Trio Sekardi iz Jesenic, harmonikarka Maja Plazar iz Kranjske gore, mladinski

odsek kulturnega društva Peter Markovič iz Rožeka na Koroškem, otroški pevski zbor Glasbene matice iz Trsta in folklorna skupina Zivanit iz Benečije.

Med prireditvijo so podelili tudi nagrade zbestobe ukovskim pevcom. Nagrade so bili:

— Maria Wudenig za 35 let petja v cerkvenem zboru

— Franca Oman za 50 let petja.

— Andrej Oman za 45 let petja.

— Toni Prescheren za 40 let petja.

— Pepi Ehrlich za 40 let petja.

— Franc Sivec za 38 let zvestobe ukovskemu pevskemu zboru, katerega je pečovodja in organist.

Ezio Qualizza in njegova harmonika na kaseti Stari beneški valček

Vse se je začelo, ko je bil šele majhen in mu je oče, (znani družbeno politični delavec v Benečiji, saj je že dalj časa) predsednik sekcije bivših rudarjev Zveze beneških izseljencev, podaril harmoniko. Ezio Qualizza se je takoj zaljubil v ta instrument, v slovensko narodno glasbo in je začel nastopati. Zato 20-letnega Ezia, ki je harmonikar Beneške folklorne skupine Zivanit, dobro poznajo tako v Benečiji kot med izseljenci, kjer je večkrat nastopil. bodisi

samostojno, bodisi z njegovim skupino.

Pred kratkim mu je uspelo uresničiti tudi željo, ki jo je več let gojil, oče pa vse skozi podpiral: posneti kaseto slovenskih ljudskih pesmi iz Nediških dolin. Tako pred nekaj dnevi so v Čedadu predstavili njegovo kaseto Stari beneški valček. Predstavitve so se udeležili predsednik Zveze beneških izseljencev Walter Drescig in član založniške zadruge Dom Giorgio Banchig, dveh ustanov, ki sta založili in izdali kaseto, številni bivši izseljenci in mladi prijatelji Ezia. Prisoten je bil tudi predsednik turistične ustanove za Čedad in Nediške doline Pausa.

O tem, da bi izdali kaseto, smo zasmislili že dalj časa, je v svojem pozdravu med drugim dejal Drescig, končno pa smo le uresnili ta naš načrt. Tudi to prispeva k ohranjanju, vrednotenju našega kulturnega izročila in k razvoju današnje slovenske kulture, pomemben del katere, je nadaljeval Banchig, je glasba. Razvesljivo pa je, je dodal, da pri iskanju lastnih kore-

nin, lastne istovetnosti postajajo protagonisti mladi.

In res to je s svojo prizadevnostjo in vztrajnostjo dokazal Ezio, to so dokazali številni njegovi vrstniki in člani folklorne skupine, ki so na predstavitvi skupaj z njim praznovali. Na koncu uradnega dela predstavitve je nastopila beneška folklorna skupina Zivanit in je tako na svoj način, s pesmijo in plesom čestitala svojemu harmonikarju. (jn)



Spet pismo iz Belgije

Pisu nam je Faustino Gosgnach, Buoh mu darži zdravje

Tamines, 24.05.84

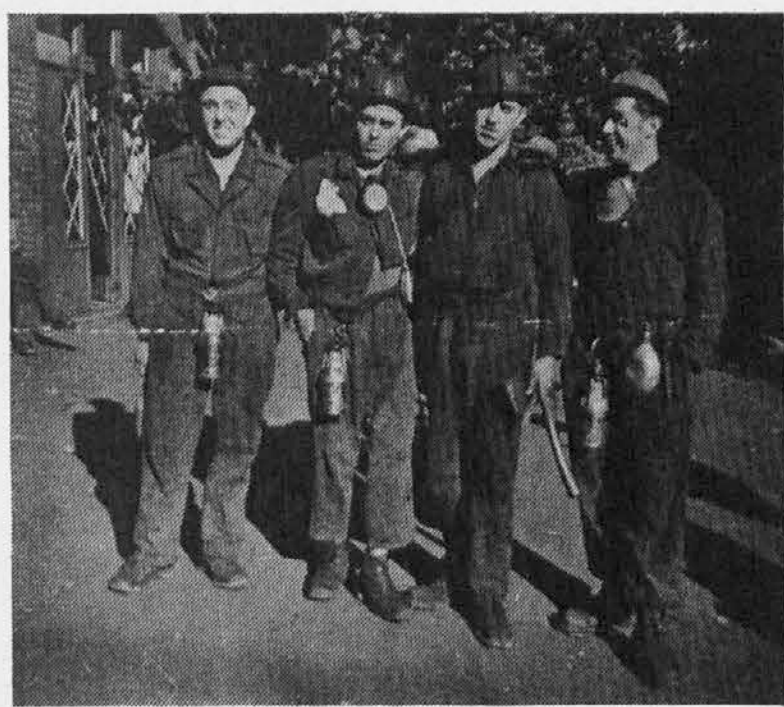
Dragi napravljavci Novega Matajura!

U nedeljo je moj sin prehladav stare in nove slike, prišlo je z edno u rokah an me uprašal, če poznam te šteri, tako slavo oblečeni. Povedal san mo, de so trije parjatelji z mano an de smo skupaj delali. Pomislil sem na vas, zatuo vam jo pošiljam za jo publikjerat na Novi Matajur.

Rad bi biu, de bi jim ga pošjal, če ga ne dobivajo, de bojo pomislil na naše mlade leta.

Ta slika je poseneta 1951 leta u Hasard, blizo Liegi, na dan prej, ko smo šli u črno mino. Parvi od leve je Gosgnach Valentin — Klinsk po domače, drugi sem ist, trečji je Milio Juretig — Macjetu in zadnji je Bepo Juretig — Macjonu. Parva dva sta z Gorenjega, druga dva pa z Dolenjega Marsina. Srečno ih pozdravljam an če se ne bo nič zgodilo, pridem meca vošta na svojo ljubljeno zemljo an rad ih bom obiskal.

Rad bi končal, pa ne morem, če ne povjem braucam, kakuo smo tarđuo delali za zaslužit malo franku. Kadar smo na občini (na komune) prašali delo, so nam rekli,



da u Belgiji kopajo franke z lopato, pa to ni bla resnica, tisti, ki so delali puno let u mini, so usi zdravje zgubili an puno premladi so svjet zapustili. Ist sem delo šest let an šest mescu u rudni mini. Potlé sem punokrat zahvalu mojo ljubljeno mamu. Kadar se je zgodila 1956. leta huda katastrofa u Marcine-lu, kjer je zgubilo življenje 272 minatorju (večina Italijanov), mi je vsak tjeđan pisala in me prosila, naj ušafam delo na odpartem dnevu, pod zlatim soncem. Bugou sem jo in donas sem ji za nje prošnje an nasvete puno hvaležan.

Pošiljam vam srčne pozdrave an se zahvaljam za vaše pohvale na moje prejšnje pismo.

Faustino Gosgnach

Kako te ne pohvaliti, dragi Faustino?

Če bi vsi znali tako lepo pisat, če bi imeli vsi tako dobro voljo in fantazijo in da bi nam tako pisali naši naročniki doma in po svetu, bi bil naš Novi Matajur bolj »pisan«, lepši, bolj zanimiv in privlačen. Upamo, da bo tvoje pisanje spodbudilo še marsikatero našega bralca, da bo sledil tvoji poti.

Poskrbeli bomo, da bodo dobili tvoji prijatelji na sliki naš Novi Matajur. Če pa ga ne bodo, te bomo čakali meseca »vošta« da jih pripelješ na naše uredništvo. Skupaj bomo popili an kozarček sladke kapljice in mogoče se bodo tudi naročili na naš list.

Tebi in družini polno sreče in zdravlja želi

Novi Matajur

PIŠE PETAR MATAJURAC

Votacioni za evropski parlament 17. junija 1984: vsi so dobili, pa resnica kajšna je?

Dragi brauci!

Poslušu sem poročila, komentarje po radiu an televizjonu, poslušu sem sekretarje političnih partitov an družih politikantov o zadnjih votacionah, ki smo jih imeli u Italiji, kot po družih deželah, za evropski parlament.

Smešno an klavarno je bluo poslušat, posebno sekretarje partitov, kadar so govorili o rezultatih teh votacionu: vsi so dobili, vsi so bili zadovoljni srečni an veseli!

«In Piazza del Gesù (kjer je centralni sedež DC v Rimu) ne skrivajo zadovoljstva veselja nad volilnimi rezultati. Posebno je veseu De Mita».

Takuo se je glasiu adan od komentarju, «Ma kaj je čaku De Mita an buj velik plater, no buj veliko »žberlo?» sem se vprašu.

Po votacionah se je obnašu ku tist naš hostar, ki je u hosti zgubiu uoč an je jau potle vasnjanam, de je srečen an veseu, de ni zgubiu obeh oči. Longo (PSDI): «Smo lepuo daržal!».

Ma kaj si lepuo daržou, če se ti je maloman ugasnu partiti!

Kadar je tuole pravu, se mi je zdjelo, da ga vidim na waterju, ko zgubja njega zadnje pardjelo.

Tudi socialisti so bli z rezultati zadovoljni, kontent; čeglih njeso šli ne naprej ne nazaj. Vsi pa so dakordo, da niso šli naprej, ker se Craxi še ni navadu zvižgat. Almirante (MSI) je prido-

Pevski zbor Pod lipo v Vipavi

Med štierimi narbuojšimi zbori letošnje "Primorska poje,"

Za «Primorsko poje» smo šli piet v Tolmin v liep nov Centro Studi za otroke, od vartaca do srednje šole. Gledali smo to lepo strukturo, ki ima tudi no veliko palestro, to nam je pokazo naš parjatel iz Tolmina Roner.

Peli smo tri pesmi: «Ona je imiela židjove hlače», «Johanica» an «Pomlad».

Damou smo paršli veseli, ker vsi tisti ljudje, ki so nas poslušal so nam pluskal na roke vsaki krat, ki smo končali no piesam.

Obedan nie čaku, da za ne tri dni potle, na Primorski dnevnik an velik kritik, ki je videu an poslušu v Tolminu, napiše na tel časopis lepe besede go mez našega zbora.

Takuo je ratalo, de so nas poklical v Zemono pri Vipavi, saboto 2. junija. Tam smo bli samo šest zboru, štier vebrani ku tisti narbuojš, ki so partečipal na Primorsko poje, an dva pa samo invitana.

Na telim lepm prestoru je bla tudi ljubljanska televizjon, ki nas je posnela. Smo

bli puno emocionani, kjer smo bli ku na final od kakega festivala, an smo muorli lepuo piet za pokazat, de smo bli uriedni ato bit. Piel smo štier piesme, kar smo končal smo bli vsi potani, ker smo viedli vsi, da je bla rieč zaries velika, če so nas ato poklicali. Takua, de naš bardak maestro Spekonja (vse štier piesme so ble njega) je biu takuo emocionan, de kar na koncu je paršla čeca z rožam an z velikim «attestato di partecipazione» on jo je bušno.

Zapiel smo: «Ona je imiela židjove hlače», «Preuozke so stazice», «Moja juba - Teržinka» an «Pomlad».

Kar vsi so končali piet smošli dou no veliko, veliko kriet od stare ville, kjer smo piel an smi vidli no dugo veliko mizo takuo naparačjano, de niesmo še par obednim kraju take vidli.

Tel rinfresk mislim, da se ga pru ries zmisnimo za nimar!

G. L.



KAJ SE JE ZGODILO PO NAŠIH DOLINAH

ŠPETER

Vse je začelo, kar nieki puobi dol z Marana Laguna-re, ki so študjal na IPS v Špietre so ratat parjatelj z asistentam Mario De Vora. Kar je šuola finila so se varnil v Marano, ma se nieso pozabil na Maria. Radi so ga hodil gledat, pru takuo on nje. Počas počas tisti dol z Marana so zapoznal še druge judi iz Špietra, na vsako srečanje skupina parjatelj je bla buj velika. Takuo, dve liet od tega ribolovci (pescatori) iz Špietra (duo drugi če ne oni, saj v Marane so muorje an ribe) so pomislili, da bi bluio pametno aržšerit to parjateljstvo na vas Špietar, narest kieki buj «ufičjal», uradnega, an takuo se je zgodilo.

Za začet so organizal v Špietre no nogometno srečanje (partita di calcio), parjatelj iz Marana so parnesli rib za pu Špietra! Dobro vičerjo so napravli v College. Od tekrat vse je šlo napri, ku na gladkem morju.

V saboto 9. junija je bluio no veliko srečanje v Marano. Iz Špietra jih je šlo 110, samuo s koriero jih je bluio 59! Dol so nardil navadno nogometno igro. Občina iz Marana je šenkala špietarski občini no knjigo tistega morskega miestaca an no «targo», špietarska občina «targo».

Se more lahko reč, de se da med Špietram an Marano Lagunare je nieka sort «pobratenja» (gemellaggio). Programi za napri? Ribolovci iz Marana bojo prisotni na senjamu v Špietre, pomagat bojo ribolovcem Špietra daržat an kjosk. An potle? Potle se puojde napri po teli pot. Dokjer se guori od parjateljstva, je vse dobro.

Tisti, ki imajo cajt jih pensat vsake sorte pravijo, de Špietruć, posebno ribolovci so jo lepua vekunštal: kar Pojana jim ponese proč Nedžžo bojo miel kam se obarnit (če ne družega za ribe lovit).

D. L.

SOVODNJE

STRMICA

Po dugem tarpljenju je umaru naš dragi vasnjan Marco Franz, star 74 let. Rajnik Franz je bui zlo poznan an spoštovan mož. Poznali so ga tudi kot poštenega šindaka Savuonjskega komun.

Umaru je na domu in njega pogreb je bui u Strmici u sredo 6. junija popudne. Ohranili ga bomo u liepim spominu.

SV. LENART

Dne 6. junija je bla naznanjena žalostna novica, da je umaru u špietarskem rikoverju Vincenzo Chiuch - Vicenz Čjuku po domače, star 79 let.

Ni še leto od tega, ko mu je umarla žena in on je šu kmalu za njo. Rajnik Vicenz je bui tata od presidenta naše gorske skupnosti (Comunità mantana). Podkopali so ga par Svetim Lenartu u četartak 7. junija. Puno ljudi ga je spremljalo na njega zadnji poti.

JESIČJE

Šele mlad je pustu tel svet Guido Qualizza - Klinčjanu iz naše vasi. Imeu je samuo 44 liet. Po kratki bolezni je umaru v videmskem špitale ponoć med saboto 9. an nediejo 10. junija. V veliki žalosti je pustu ženo, sina an vso žlahto. Njega pogreb je bui u Kravarju v torak 12. junija.

Podbonesec

RUONAC

V četartak 14. junija se se je v čedajskem špitale rodiu Mirko Domenis. Srečan tata je Piergiorgio — Jurju iz naše vasi, srečna mama pa Chiara Gorenszsch iz Dolnjega Marsina. Mali Mirko je parnesu puno veseja v Jurjovo družino, posebno sestrici Liani, ki ima seda pet liet.

Piergiorgio an Chiari čestitamo, malemu Mirku, pru takuo sestrici Liani želmo puno liepih reči.

BRISČ

Zapustu nas je Pasqualin Birtig

Po kratki bolezni je umaru u čedajskem špitale Pasquale Birtig iz naše vasi. Imeu je samuo 61 ljet. Rajnkemu Pasqualinu so pred kratkem odrezali u špitale nogo, potle so nastali komplikacioni, ki so ga še mladega spravli s telega sveta.

Bui je bruman, bardak in simpatičen človek. Vsi so ga imeli radi, zatuo so bli tudi vsi žalostni za njega prerano smart.

Njega pogreb je bui u Briščah, u saboto 16. junija. Ohranili ga bomo u lepim in vnanim spominu.

LOG

Hitra smrt mladega moža

Umaru je u čedajskem špitale Paolo Pio Cencig. Imeu je samuo 63 let. Bui je pošten an od vseh štiman mož. Za njim žalujejo žena, sinovi, zet, navuodje, žlahta an parjatelj.

Njega pogreb je bui u Briščah u četartak 7. junija. Puno ljudi ga je spremljalo k zadnjemu počitku.

DEŽURNE LEKARNE
FARMACIE DI TURNO
Od 7. do 20. julija
Od 7. do 13. julija
Grmek tel. 725044
Čedad (Pelizzo) tel. 731175
Corno di Rosazzo tel. 759057
Od 14. do 20. julija
Čedad (Fornasaro) tel. 731163
Manzan tel. 754167
Tavorjana tel. 712181
Ob nediejah in praznikah so odparte samuo zjutra, za ostali čas in za ponoć se more klicat samuo če riceta ima napisano «urgente».

ZAPARTE LEKARNE
ZARADI POČITNIC
FARMACIE CHIUŠE
PER FERIE
Čedad (Fontana) od 2/7 do 29/7
Corno di Rosazzo od 14/7 do 27/7

GRMEK

HOSTNE

Mama Lukentova je kuhala jagram u Kanadi

Čudno se nam je zdjelo, de jo ne vidimo vič, saj smo je srečevali ob puno parložnostih, posebno pa na pogrebih parjateljjev.

«Pa ja, de ni umarla!» smo si pravili, «saj če ne bi mi parvi žalostno novico napisal. Buoh ji mantenji zdravje, kjer je, tale naša simpatična Maria Bergnach - uduova Primosig - Lukentova iz Hostnega.» smo mislili u našem srcu.

Potle smo zvjedeli, kam jo je bui vjetar nesu. Pruzapru jo je nesla ljubezan do sinov in njih družin, ki žive dol za Veliko mlako. Skočila je čez Lužo in se znajdla u Kanadi, kjer sta jo ujela u naruoče, ben nu ja, objela sinova Bepo an Giorgio.

Hitro je šlo no ljeto mimo, takuo hitro je pasalo, ku da bi magnu z očjo. Puoba an parjatelj so ji pokazali lepe an velike reči, ki so dol u tisti veliki deželi, dol za Veliko lužo. Potem so jo pejali tudi na jago, kadar so ustrelili tri velike kanadeške muše. In Maria se je čudla, Maria jim je pomagala, Maria jim je kuhala. Vsi so lepo in veselo kupa živjeli.

Kadar nam je parnesla tole fotografijo, ni genjala pravit ob tele tri velike kanadeške muše. Potle san jo ustavu an san ji jau: «Me veseli, da ste bla srečna in vesela, ko ste objela vaš sinova dol u Kanadi, da ste no dobro liečo preživela z njimi. Poznam jih. Sta pridna, poštena an bardka puoba.

Za nje se je splačjalo iti, al pa skočit dol. Za videt velike muše (osle) pa ne vjem, če se splačja narest takuo dugo pot» sem ji jau in nje oči so zažarele, ker je žena bistrega uma. Vse je zastopila, pa me je vsedno uprašala: «Al misliš, da ni

potrebno iti iskat velikih mušov v Kanado, ker imamo buj velike tle?».

«Lepuo ste zastopila!».

«Ma ist sem šla za sinove ... muši so paršli potle».

«Vjem. Zastopim». Za sinove gre mama tudi na konec sveta, pa tudi sinovi za mamu. To je lepo in tako naj bo vekomaj. Muši pa ostanejo le muši, u Kanadi in u Benečiji, Buog jim pamet razsvetli!

Petar Matajurac

TOPOLOVO

Zapustila nas je Rosalia Loszsch - uduova Gariup

Po dugi boljezni je Buoh rješu tarpljena Rosalia Loszsch - udova Gariup - Drejunovo po domače. Bla je pridna an še mlada žena, saj je imela samuo 76 let. U veliki žalosti je zapustila hčere, brata, sestro, zete, navuode an vso žlahto. Umarla je u videmskem špitale, podkopali pa so jo u Topolovem u sredo 6. junija. Naj u miru počiva u domači zemji, družini in žlahti pa izrekamo naše globoko sožalje.

DREKA

TRUŠNJE-AŽLA

V saboto 16. junija v liepi cirkvici Device Marije na Krasu sta stopnila na skupno življenjsko pot Silvana Rucli-Špuobova iz Trušnjega an Enzo Duriavig iz Ažle.

Novičam, ki bojo živiel v Ažli, želmo srečno skupno življenje.

PETERNEL-TARČETA

Parve dni junija se je v čedajskem špitale rodila Alessia Melissa. Liepca čičica je parvi otrok družine Camilla Melisse iz Tarčeta, ki je zlo poznan, ker je pokrajinski svetovalec PSDI, an Marine Gus-Gajacova iz Petarniela.

Mali Alessi, ki bo živiela z družino v Tarčetu, želmo no lepo an srečno življenje.



Naša fotografija je bila posneta v Thunder Bay - Canada prav tisti srečni dan, ko so naši beneški jagri ustrelili tri velike osle (muše).
Od leve proti desni so:
Primosig Giorgio - Lukentu iz Hostnega, druga je njega mama Marija, trečji je Enzo iz Podbuniesca, četrti Berto Borgo, kleči pa Bepo Primosig, parvi sin Marie. On je imeu buj majhanega muša, kadar je ku otrok uožu zamenjavat kostanj za sjerak po Laškem. Živio Bepo! Petar Matajurac an ti sta klašal!

Chiabudini an Qualizza sta direktor an organist u čedajskim duome

Zvonovi so že njih srebarne glasi po celin mieste šeril an use ljudi so veselil za veliko nuoč.

Čeriašnje an briaskve so cvedlé gor po briagu an sonce je sijalo u jasnim nebu.

Ljudje so se zbieral okuole cirkve, za te veliko mašo.

Čedajski «Duomo» je zlo liep an velikočasian kier so ga storli zazidat Patriarki iz Aquileje. Je zazidan uos kamana udialanega; njega liepa umetnična podoba se parkaže že od delečja tistim, ki hodejo u miesto.

Kar sam paršu an ist čia u velik «Duomo», orgle so zauzdignile njih močni glas.

Njih viža je odmevala po ciarkve od stiane do stiane, od visokega okounega pokrivala (volte) do «navat»; pa kolone so jo parnašale do usakega ušesa.

Je bluio puno judi, ki so poslušal sveto mašo... Narbui mi je bluio ušech poslušat velikonočno piečije an muziko, ki zbor in orgle so izdajal, čeglih je bluio use lepua za gledat an za poslušat: od čudežljive andoht do zložene pridge, od liepih podob na oltariah do poštenih ljudi.

Kadar zbor je začeu piet Kyrie od maše «Eucharistica» Laurentija Perosi, sarce mi se je razveselilo, zak lepo poznam tolo veliko mašo, kate re milost nje mogočjo doteč.

Potem zbor je dokazu njegovo znanje z eno čedajsko polifonijo od srednjega časa «Submersus jacet Farao...», ki je use poslušalce začludvala za nje čisto melodijo od dvieh glasuavah spledeno an s sequentijo gregorijanovo «Victimae Paschali laudes...».

Kar je še nekatere mokitete zapieu, je mešani zbor za konac napravu njegovi močni kos: Alleluia, iz Oraktorija Messija Georgia Friedericha Haendelija. Mi se je zdielo de mraščialca je šla gor po judeh, takuo je čudovit an rasvetljiv tele štiriglasni mešani zbor Alleluia. Organo pa je

zagodu glasno, veselo «Toccata» Wilhelma Ernesta Bach.

Od telega dneva mi ni bluio ostalo nič družega, ku an liep spomin, če ni sam bui zaviedu, de organist, ki jo takuo lepua godu je Anton Qualizza iz Srednjega an zbor, ki je takuo lepua pjeu je «Coro A. Foraboschi», ki ga vodi Joseph Chiabudini iz Podbuniesca. Chiabudini an Qualizza sta direktor an organist u čedajskem Duome. Tek mi je pravu, je poviedu de, potle, ki je nastopu za direktorja Chiabudini, reči gredo zlo lieuš; an sada so poklical še Toninaca, katerega usi poznamo za imenovanega organista. Oba dva pa sta znana muzičista.

Mladinski zbor iz Vača

Sonce je šlua za bria; je začela siat luna an tiči so genjal piat takua, de se je nardilo vse tiho dol v duare od Casa dello Studente. Tekrat je začeu piat Mladinski Zbor iz Vača.

Smjih gledal an pošlušal; je bluio zarias lepua!

Ist san pensit: kakua more bit, de na vas ki se jo štanto ušafa gor na Karto geografik more imiat an taišan Zbor? Ma niasan znu odguarit, nale ki na riač me je hodila saldo tu hlaf: unghe-reži imao kaišan eletrodomeštik manj ku mi, pa kakua znaio piat!

Je bluio puno iudi, de tarkej se jih nia troštalo.

An če bit zahvalit Kamuna: Sindika Mariniča an vičešindika Adami, ki so se interešiaral za ušafat an taišan liap prestor; an prestor ki an za naprei se bo mohlua lahko nuzat.

Imamo stua an stua piat: se jih na pozabimo! Ušafmo okažion za jih piat an za jih pošlušat. Naš Narod umria, če umria naša kultura.

N. S.



Orologeria - Oreficeria - Ottica
Urarna - Zlatarna - Optika

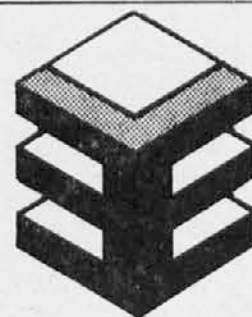
URBANCIGH

Civiale - Čedad

Via C. Alberto 10 - Tel. 732230

Coppe - Targhe sportive
Laboratorio di precisione
Agente comp. Singer

Pokali - športne plaketa
Laboratorij
Zastopstvo Singer



edilvalli
di DORGNACH RINO & C. s.r.l.

CEMUR
SV. LENART - S. LEONARDO
Tel. 0432-723010

**Vendita materiali per l'edilizia
Prodaja gradbenega materiala
Autotrasporti Avtoprevoz**